

КВОРУМ СРПСКЕ

НАРОДНА
СКУПШТИНА
РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ

Информативни билтен Народне скупштине - специјално издање

Октобар 2016.

Посланици Клуба Српске демократске странке и Клуба Српског покрета обнове у Скупштини Босне и Херцеговине, као легитимни представници српског народа у Босни и Херцеговини, на основу уставом утврђеног права на самоопредјељење, укључујући и право на отцјељење, на сједници од 24. октобра 1991. године, доносе

Одлуку о оснивању Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини

I

Основа се Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини, као највиши представнички и законодавни орган српског народа у Босни и Херцеговини.

II

Скупштину српског народа у Босни и Херцеговини сачињавају посланици Српске демократске странке и Српског покрета обнове у Скупштини Босне и Херцеговине. Посланицима Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини постају и други посланици Скупштине Босне и Херцеговине српске националности потписивањем изјаве о приступању овој скупштини.

III

Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини рамтраће и одлучивати о питањима која се односе на остваривање равноправности српског народа са осталим народима и народностима који живе у Босни

и Херцеговини и заштиту интереса српског народа уколико би ти интереси били угрожени одлукама Скупштине СР БиХ.

IV

Српски посланици настављају рад у Скупштини СР БиХ и радним тијелима у која су бирани, осим у случајевима кад се оцијени да скупштинска акта која се разматрају и усвајају угрожавају равноправност и национални интерес српског народа у Босни и Херцеговини.

V

Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини признаје важност аката Скупштине Босне и Херцеговине, која нису у супротности са интересима српског народа.

VI

Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини признаје савезне прописе као и републичке прописе ако су у

сагласности са савезним прописима и ако не повређују равноправност и интересе српског народа.

VII

Скупштина српског народа ће до доношења аката о организацији, дјелокругу и начину рада, донијети Привремени пословник Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини.

VIII

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у Листу српског народа „Јавност“.

Број 02-18/91
24. октобра 1991. године
Сарајево

Предсједник
Скупштине српског
народа у БиХ,
мр. Момчило Крајишник, с.р.

КОНСТИТУТИВНИ АКТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

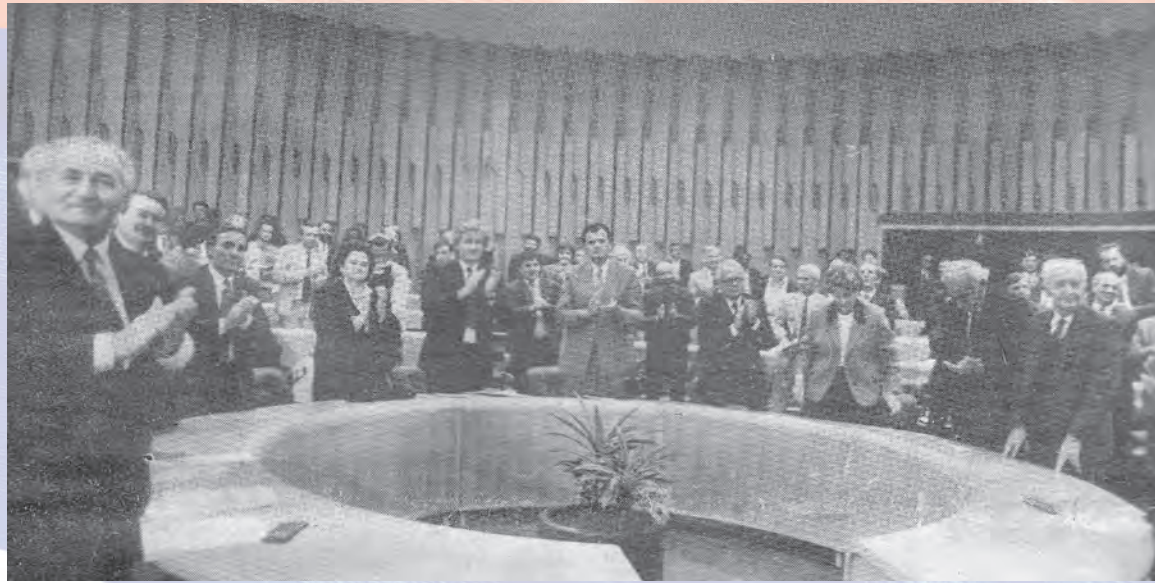

Пише: проф. др Миле ДМИЧИЋ
Редовни професор Правног факултета
у Бањалуци

Правне и политичке акте, у свим органима власти, 1991. и 1992. године, доносили су представници само двају народа, мимо воље представника српског народа. Врхунац такве праксе приликом одлучивања у институцијама власти БиХ, био је 14. и 15.10.1991. године, када је Скупштина СР БиХ, без присуства посланика српског народа, као конститутивног и државотворног народа, усвојила документе који су се односили на будући државноправни статус БиХ: Меморандум о суверености БиХ и Платформу о положају БиХ у будућем устројству југословенске заједнице у којима се јасно истиче да БиХ не жели остати у југословенској држави, већ да се издвоји као самостална и независна држава, чине посланици српског народа, који је изгубио статус конститутивног народа, постају скупштинска мањина. Наиме, у члану 6 Меморандума стоји да „скупштинска већина (Муслимани и дијелом Хрвати) одлучују о судбини Босне и Херцеговине, а признаје се право скупштинској мањини (Србима) да захтијева свој културни, социјални и економски интерес“.

С обзиром на то да у Скупштини СР БиХ више нису могли штитити и остваривати интересе српског народа и на чињеницу да су акти који се односе на државноправни статус БиХ донесени мимо њихове воље и без њиховог присуства као легалних и легитимних представника српског народа, посланици српског народа су иступили из Скупштине и 24. 10. 1991. године основали *Скупштину српског народа у Босни и Херцеговини*. Од тада је отпочео процес конституисања Републике Српске.

До краја 1995. године, односно до усвајања Дејтонског мировног споразума (14.12.1995), у процесу ства-

рања Републике Српске донесени су значајни конститутивни акти (државотворни документи):

• *Одлука о оснивању Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини*

Одлуку су 24. октобра 1991. године донијели народни посланици који су изабрани на непосредним парламентарним изборима у јесен 1990. године. Овом Одлуком утврђено је да ће Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини разматрати и одлучивати о свим питањима из надлежности законодавног тијела, а нарочито о оним питањима која се односе на остваривање равноправности српског народа са осталим народима који живе у Босни и Херцеговини и на заштиту интереса српског народа уопште. Скупштина је засиједала у Сарајеву, а почетком рата у прољеће 1992. свој рад је наставила на Палама код Сарајева.

• *Одлука о остајању српског народа Босне и Херцеговине у заједничкој држави Југославији*

Ову одлуку је донијела Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини 24. октобра 1991, а грађани су је потврдили на референдуму (плебисциту) 9. и 10. новембра исте године. Утврђено је да сваки конститутивни народ има право да се определијели гдје, с ким и у каквој др-

жавној заједници ће живјети, те да тако српски народ остаје у заједничкој држави Југославији, са Србијом, Црном Гором и другима који се за то изјасне. Потврђено је да без воље сва три конститутивна народа не може постојати јединствена Босна и Херцеговина.

• *Декларација о проглашењу Републике српског народа Босне и Херцеговине*

Полазећи од универзалног, неотуђивог и непреносивог права сваког народа, утврђеног и документима ОУН, на самоопредјељење, самоорганизовање, на основу ког он одређује свој политички статус, Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини донијела је, 9. јануара 1992 године, Декларацију о проглашењу Републике српског народа Босне и Херцеговине. Проглашењем Републике формалноправно је настала нова држава чији је фактички процес конституисања настављен. Декларацијом је утврђено да ће се територија разграничити мирним путем уз уважавање етничких, историјских, правних, културних, економских, географских, комуникационих и других критеријума, уз уважавање међународног права. Међутим, договор о разграничењу није постигнут са представницима друге двије националне државне творевине, све до 1995. године,

Дејтонским мировним споразумом. Декларацијом је утврђено и то да ће до избора и конституисања нових државних органа власти, функције државних органа обављати Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини и Министарски савјет. Организација власти, *de facto*, већ је постојала - од општина, преко аутономних области до Републике и републичких органа.

• *Устав Српске Републике Босне и Херцеговине (касније Републике Српске)*

Сваки народ, па тако и српски, има природно и неотуђиво право на самоопредјелјење, самоорганизовање и удруживање. Стварајући на тој основи самосталну и демократску државу, засновану на владавини права, Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини, 28. фебруара 1992. године донијела је Устав Српске Републике Босне и Херцеговине (Устав Републике Српске). Тако је формално-правно настао државно-правни субјект српског народа, јер су са проглашењем Републике већ постојала три елемента неопходна за њено постојање: територија, иако још неомеђена, становништво и организација државне власти. Уставом је успостављена Република Српска као држава српског народа и грађана који у њој живе (члан 1 Устава), у којој су сви грађани равноправни и слободни. Устав, као највиши конститутивни правни акт државе, утврдио је све битне елементе државе: облик државног уређења, облик владавине, систем организације власти (подјела власти), права и дужности грађана, локалну самоуправу итд.

• *Уставни закон за спровођење Устава Српске Републике Босне и Херцеговине*

Истовремено са усвајањем Устава, усвојен је и Уставни закон за спровођење Устава Републике Српске. Доношење уставног закона је уобичајено приликом доношења устава јер се њиме чини први корак његове примјене, односно прописује начин провођења устава и његовог

стављања у функцију. Уставни закон за спровођење Устава Републике Српске утврдио је вријеме ступања на снагу устава и рад републичких органа; састав Народне скупштине коју сачињавају посланици изабрани на вишестраначким изборима 1990. године и одржавање допунских извора ради попуне Народне скупштине; начин избора председника Републике до редовних избора и чланова Владе, те председника и судија редовних судова; усклађивање статута општина; доношење одговарајућих закона од стране Народне скупштине који ће омогућити рад државних органа Републике; доношење изборних закона по којима ће се одржати избори чим се за то стекну услови; примјењивање закона СФРЈ и СР БиХ који нису у супротности са Уставом Републике Српске до доношења закона од стране Народне скупштине.

• *Декларација о државном и политичком уређењу државе*

Декларација је усвојена 12. августа 1992. године и има карактер уставног акта, односно елементе уставних амандмана или уставног закона, на основу којих су извршене измјене и допуне Устава. Декларација утврђује ново име државе-умјесто Република српског народа Босне и Херцеговине утврђен је назив Република Српска, као и државни симболи (химна, застава, грб). Она је проглашена сувереном и јединственом, са републиканским обликом владавине. Територија је била подијељена на општине, а Уставом су биле предвиђене и области, касније регије, са ширим овлашћењима. Економски односи су засновани на различитим облицима својине и тржишној привреди. Односи са остала два конститутивна народа (Хрвати-ма и Муслиманима) и њиховим државним творевинама, предвиђен је принцип договора, разумијевања, а нарочито у погледу граница, комуникација, евентуалног ступања у конфедерални савез на основама равноправности.

Мора демокра

Пише: Недељко ЧУБРИЛОВИЋ,
председник Народне скупштине

Република Српска је државна заједница која већ сада живи дуже него што је живјела Краљевина Југославија. И Народна скупштина Републике Српске, у складу са том чињеницом, живи дуже него што је живјела Скупштина Краљевине Југославије. То јасно показује и доказује да је Република Српска заједница којом ће се наука бавити и којом се већ бави као неоспорном историјском чињеницом.

А како је почела историја?

Одлуку о оснивању Скупштине српског народа у БиХ 24. октобра 1991. године донијели су посланици изабрани на првим демократским изборима као одговор на упорно прегласавање представника српског народа у тадашњој Скупштини СР-БиХ.

Послије тога Скупштина српског народа донијела је темељне акте на којима до данас почива Република Српска: прво Одлуку о оснивању Скупштине српског народа. Потом, Скупштина је 9. јануара 1992. године донијела Декларацију о проглашењу Републике Српског народа у БиХ, а тај датум означен је као Дан Републике. Још једну историјску сједницу посланици су одржали 28. јануара 1992. када су донијели Устав Српске Републике којим су прецизно одређене и саме надлежности највишег законодавног тијела.

Оснивање Скупштине српског народа у БиХ, касније Народне скупштине Републике Српске, био је први историјски корак у оснивању Републике Српске. Била је то храбра, мудра и визионарска

Мо да сачувамо и његујемо атски капацитет парламента

одлука српских посланика, иако изнуђена сталним маргинализовањем и прегласавањем српског народа у тадашњој БиХ. И што је најважније оснивањем Народне скупштине ударени су темељи државе кроз организовање законодавне, извршне и судске власти.

Оснивањем свог парламента који је донио конститутивне акте Декларацију и Устав Срби у БиХ обезбједили су право на равноправност и уважавање ставова унутар БиХ које је, неколико година касније, након нажалост крвавог ратног периода, верификовано Дејтонским мировним споразумом и признавањем Републике Српске као једног од два конститутивна ентитета која чине државну заједницу БиХ.

Народни посланици су стратешке смјернице одбране у одбрамбено отаџбинском рату донијели на сјединици у Бањалуци 12. маја 1992. године, доношењем Одлуке о формирању Војске Републике Српске. На истој сједници Народна скупштина је изабрала Предсједништво Републике.

Да би сачувала компактност неповезане територије у рату и грађанима и на тај начин послала поруку припадности и сигурности, Народна скупштина Републике Српске сједнице у рату није одржавала само у Палама, гдје јој је у то вријеме било сједиште, него и у Бањалуци, Бијељини, Приједору, Санском Мосту, Билећи, Зворнику...

Први сазив посланика Народне скупштине суочавао се са многим

крупним и преломним одлукама, међу којима је и неколико мировних планова: Кутиљеров план 1992, Венс Овенов план 1993, Овен-Столтенбергов план и план Контакт групе 1994. године.

Упоредо са тешким и историјским одлукама посланици су радили на доношењу системских закона без којих не би било ни институција, нити би Република Српска могла да функционише у свим областима економског, друштвеног, културног, образовног живота.

Сви послеријатни сазиви Народне скупштине наставили су тај пут очувања и изградње Републике Српске.

Било је и у том послеријатном периоду и важних и тешких одлука, попут оне коју је донијела, тадашњи

предсједник РС Биљана Плавшић, о распуштању Народне скупштине и расписивању ванредних избора или тешке ситуације кроз коју је пролазио парламент након одлука високог представника о смјени предсједника РС Николе Поплашене (1999) и касније о смјени предсједника Народне скупштине РС Драгана Калинића (2004).

Сваки сазив Народне скупштине имао је пред собом тешке тренутке и доносио тешке одлуке. Тако ни овај сазив није био поштеђен таквих тренутака, а један од њих је Одлука Уставног суда БиХ о оспоравању 9. јануара као Дана Републике Српске.

Ипак захваљујући чврстим темељима на којима је направљена, захваљујући прије свега конститу-

тивним актима, али и законима Народне скупштине, Република Српска је преживјела све потресе и наставила да се развија и напредује.

У свом, 25 година дугом раду, Народна скупштина донијела је 120 амандмана на Устав, десет резолуција, 27 декларација, 1.629 закона, 2.480 одлука, 1.362 закључака, осам препорука.

Од првих вишестраначких избора 1990. године изабрани су посланици у девет сазива Народне скупштине, а на челу парламента промијенило се шест предсједника. Народна скупштина бирала је 12 влада.

Послије потписивања Дејтонског споразума, чији саставни дио је и Анекс 4 Устава БиХ, дефинисан је однос Народне скупштине Републике Српске и Парламентарне скупштине БиХ. Од тада Народна скупштина Републике Српске бира делегате Дома народа Парламентарне скупштине БиХ.

Након уставних промјена 2000. године о конститутивности Срба, Хрвата и Бошњака на цијелој територији БиХ, уведено је Вијеће народа Републике Српске. Ово скупштинско тијело такође бира Народна скупштина РС, а чини га 28 делегата, по осморо Срба, Хрва-

та и Бошњака и четири делегата из реда осталих.

Поред тога, Народна скупштина основала је и Савјет националних мањина као посебно савјетодавно тијело које броји 17 чланова.

Просто би било немогуће набројати све оно што су посланици Народне скупштине РС за ових четврт вијека учинили, али посве је јасно једно, а то је да је својим законодавним дјеловањем ових 25 година, кроз доношење великог броја закона, прописа, буџета и других аката Народна скупштина Републике Српске темељ на којем почива Република. Кроз рад Народне скупштине изграђен је систем њеног развоја, али и опстанка.

Због свега тога Народна скупштина РС не заузима посебно мјесто само у стварању Републике Српске, него и у њеном развоју. Једно је сигурно, да нема Народне скупштине, као највишег законодавног тијела, не би било ни Републике Српске.

Захвалност за то припада свим, од народа изабраним трибунима, кроз чије одлуке се чуо глас свих грађана Српске. У том послу Народна скупштина још од тешких ратних времена до данас исказивала је свој пуни демократски капацитет и никада се у пленарној сали „ствари“ нису завршавале без полемике,

неопходне и кључне у постизању што бољих рјешења за грађане Републике Српске. Ипак никада нико од посланика у својој различитости ставова није ишао испод оне „црте“ испод које би се неком одлуком угрозио минимум интереса Републике Српске.

Народна скупштина Републике Српске 25 година чува парламентаризам што је њен основни задатак и у будућности. У Народној скупштини сједе изабрани представници народа који заступају интересе својих бирача без обзира из ког политичког блока долазе. Због тога је улога парламента суштинска у демократизацији цијелог друштва.

Тај демократски капацитет парламента је нешто што морамо да сачувамо и његујемо, држећи се правила демократског и пристојног дијалога. Већина је та која своју снагу треба да искаже тиме што ће мањини дозволити да изнесе свој став и да је саслуша, јер само тако се гради чврст и трајан систем који остаје и опстаје и са промјенама носиоца власти. То је наша обавеза и наш циљ. Јер Република Српска је важнија од свих нас. Република Српска то од нас очекује.

На многаја лjeta!

ЧЕСТИТКЕ ПРЕДСЈЕДНИКА

**Милорад Додик, актуелни
предсједник Српске**

Незаобилазна чињеница јесте да је Република Српска створена вољом српског народа, на демократски начин, како су то чиниле и многе друге заједнице у

историји. Стога смо дужни изразити захвалност тадашњим политичарима за издржљивост и трајност у ставу, те за јасну концепцију коју су имали.

Управо српски посланици из првог сазива Народне скупштине Републике Српске исказали су политичку вољу и способност да се на овим просторима заштити српски народ, након распада Југославије. Зато су донијели све виталне одлуке за формирање Српске, Устав, законе и државне акте. Ти људи су у најизазовнијим временима јединствено градили политичке ставове и изградили Републику Српску.

Народна Скупштина Републике Српске, као највиши орган уставне и законске власти, успешно, свих 25 година, брани основне вриједности Дејтонског мировног споразума, и изворне принципе написане

у Дејтону, борећи се за разграничење надлежности између ентитета и БиХ, те против упорног оспоравања и кршења Дејтонског споразума од стране дијела међународне заједнице кроз наметање уставних амандмана на уставе ентитета, наметање закона, смјене изабраних званичника од стране високог представника итд.

Неопходно је да ми у Републици Српској и у будућности одржимо наше јединство, како на принципијелним националним и државним питањима не би било никаквих разлика. Изузетно је важно обезбиједити дијалог свих релевантних политичких фактора у Републици Српској, те градити заједничку стратегију да би Република Српска била оснажена и добро позиционирана. Улога Народне скупштине Републике Српске је у томе кључна.

Биљана Плавшић (1996. - 1998.)

Од свег срца честитам 25. рођендан Народној скупштини. Да би исправно разумјели и у потпуности схватили зашто је

формирана тадашња Скупштина српског народа у БиХ потребно је вратити сјећања у два најтурбулентнија дана за српски народ – 14. и 15. октобар 1991. године, кад су српски представници у парламенту БиХ брутално преварени. Без њихових гласова и самим тим и у недостатку обавезне двотрећинске већине усвојен је Меморандум о суверености БиХ који су предложили посланици СДА и ХДЗ БиХ. И данас се, као да је јуче било, сјећам та два бурна дана која су и довела до наше одлуке да већ 25. октобра 1991. године оформимо Скупштину српског народа у БиХ, која је 9. јануара прогласила Српску Републику БиХ.

Пошто након бурне и цјелодневне распра-

ве није било договора у вези предложеног Меморандума, тадашњи предсједник парламента БиХ Момчило Крајишник је касно увече, око 23 часа, прекинуо сједницу и одредио да се сутра настави. Међутим, у повратку кући, у аутомобилу сам чула нешто што је шокирало, представници Бошњака и Хрвата су без нас наставили сједницу.

Кад се све то сагледа и стави и контекст хаоса на терену, међу народом, и прегласавања Срба и у Предсједништву и тадашњој Влади, јасно је зашто смо 25. октобра били присиљени да формирамо Скупштину српског народа. Напросто, то је био наш одговор на правно насиље које нам је учињено.

Никола Поплашен (1998. - 1999.)

Бурна историја демократског одлучивања оличена је историјом рада Народне скупштине у протеклих четврт вијека. То чини чворно огледало политичког живота Срба и БиХ и, индиректно, српског народа у цјелини.

Током протеклих 25 година, пропитивана су разна рјешења и усвајани историјски акти, иако се народним посланицима понекад знало учинити да је ријеч о дневној политици. Притом, нека од тих рјешења су резултат прегријаних осјећања уливених у буру храбрости и непопустљивости, док

су нека од њих резултат спољних притисака и калкулантске дипломатије испод историјских захтјева и потреба народа.

И једна и друга ће у времену пред нама бити предмет политичких и научних вредновања. Али, нека нам то буде поука за будућност. Посланици никада не би смјели доносити одлуку која је противна интересима народа којег представљају.

Свеукупно, увјерен сам да је Народна скупштина у протеклих 25 година сазрела и у политичком и у правном смислу и да је на добром путу.

Мирко Шаровић (2000. - 2002.)

У мојим очима Народна скупштина свих ових 25 година била је кључна, темељна институција Републике Српске која је дала печат њеном стварању и послеријатном одржању и развоју. Тај круцијални значај упркос неким покушајима да се мјесто одлу-

чивања измјести изван народног представничког тијела није изгубила ни данас. Поштујем ту узвишену улогу коју је имала Народна скупштина и поштовао сам је и док сам био предсједник Републике Српске.

Драган Чавић (2002. - 2006.)

Вишестраначје и парламентарну демократију заслужује свака цивилизована и просперитетна заједница. Друштво у којем не постоје ова два темељна услова опште слободе, у принципу је аутократско и тоталитарно. Република Српска, својим настанком и прогла-

шењем Устава, одредила је јасно властити правац развоја у ратним околностима, дефинишући најузвишенији циљ свога настанка – тежњу ка држави слободе, правде и демократије са три ослонаца државности - независну законодавну, извршну и судску власт.

Држава и народ без свог парламента и непосредних и слободних избора за народне посланике не ужива пуну слободу. Не постоји демократска држава без свог парламента и вишестраначја. Народна скупштина Републике Српске камен је темељац наше државности. Она је и угаони стуб наше слободе и демократије. Четврт вијека постојања Народне скупштине Републике Српске, афирмише нашу тежњу за слободом и круна је народног отпора супремацији, унитаризму, окупацији и

тоталитаризму.

Како ништа и никада није било савршено и како за сваки напредак мора да постоји вријеме, воља и определијељеност, наша Народна скупштина још увијек гради свој капацитет и градиће га и у будућности, јер свих ових 25 година постоји једнако снажна воља и једнако чврста определијељеност.

Сви, од народа изабрани народни посланици, у протеклих 25 година постојања Народне скупштине, непосредно су оснажили и демократски развој Републике Српске. И они који ће бити бирани, овјериће слободу нашега народа и наше право да своју заједницу развијамо, између осталог и доносећи законе примјерене времену и потребама напретка државе и народа.

Рајко Кузмановић (2006. - 2010.)

Народна скупштина Републике Српске већ двије и по деценије на најбољи начин оправдава позицију и улогу народног представништва, односно мјеста у којем се изражава и афирмише воља народа, почев од настанка државе и

права, старогрчких скупштина – еклезија, преко римских сената, средњовјековних сталешких скупштина и савремених парламената.

У свим фазама свог развоја Народна скупштина је снажно афирмисала своју улогу највишег народног представништва и органа уставотворне и законодавне власти, те била је, јесте и биће ослонац и гарант државотворности Републике Српске. Она се потврдила као основни и најважнији чинилац модерног уставотворног система и владавине права, и као творац савременог правног система и поретка. Обезбјеђујући и штитећи уставност и законитост, доносила је праведне и проводиве законе, успјешно и благо-

времено обављала своје планске, развојне, буџетско-финансијске, контролне и надзорне, политичке и дјелимично међународне надлежности. За Републику Српску, Народна скупштина је истовремено и гарант њеног економског, социјалног, културног, образовног, односно свеукупног друштвеног преображаја, развоја демократских процеса, поштовања људских права и слобода, права и правде, и људског достојанства.

Са осјећањем највећег поштовања и задовољства, упућујем честитке Народној скупштини Републике Српске поводом 25. годишњице њеног постојања и рада.

Ниједна крупна одлука није била само одлука уског политичког естаблишмента, него је то био израз воље цијелог народа. Захваљујући смјелим потезима из тог времена, данас имамо Републику Српску, каже Крајишник

Положили смо историјски тест

- Република Српска, а с њом и Народна скупштина, створена је вољом српског народа и уз помоћ самог Бога, пошто других савезника нисмо ни имали - каже Момчило Крајишник, први предсједник Народне скупштине.

У поводу обиљежавања 25 година од оснивања парламента, први предсједник скупштине истиче да је формирање Скупштине српског народа у БиХ, из које је накнадно пристекла Народна скупштина, био изнуђен политички потез, у покушају да се они који су игнорисали вољу српског народа врате у оквире Устава.

- На првом мјесту, то смо учинили како би избјегли пријетећи конфликт, али и да се заштите интереси српског народа. С друге стране, наши тадашњи политички противници, а нажалост, касније у рату и непријатељи, мислили су да све могу силом да ријеше и да је формирање Скупштине израз нашег тренутног политичког незадовољства - истиче Крајишник.

Да ли сте тада могли и да наслутите да ће та одлука довести до формирања Народне скупштине у данашњој форми, а у крајности, и саме Републике Српске?

- Како је вријеме одмицало, скупштина је све више престајала да буде оно што је замишљена на свом почетку,

дакле као нешто чиме смо изражавали своје политичко незадовољство и све више стасавала у истински парламент, у правом смислу те ријечи. Међутим, морамо се присјетити да у почецима то није био нимало лаган посао, поготово што се донесена у мирнодопско вријеме. Такве, велике потезе увијек је, генерално говорећи, тешко повући у миру, за разлику од рата, кад сте, једноставно, принуђени да доносите одлуке.

Може звучати парадоксално, али за формирање Скупштине је највише заслужна, условно речено, друга страна.

Да ли су српски народ и његови политички представници у тадашњем парламенту БиХ имали другог избора осим овог?

- Ми смо били народ без алтернативе. Или, прецизније, готово без икакве алтернативе. Једина друга варијанта је била да прихватимо туђу вољу. Напросто, морали смо да пођемо тим путем, и сваки наш наредни потез био је изнуђен потезима друге стране. Кад говоримо о томе, не смијемо заборавити да је друга страна имала снажне иностране менторе који су их стално потицали да занемаре вољу српског народа и његових представника. У том контексту треба гледати и на референдум о издвајању БиХ који је био

потпуно ванустанован и, у крајности, без учешћа српског народа. Суочени са таквом ситуацијом, нисмо имали избора него да се супроставимо томе.

Да ли бисте мијењали неке своје одлуке из тог времена, кад их анализирасте са ове временске дистанце?

- Наравно, било је неких ситнијих ствари које су, можда, могле бити другачије урађене. Међутим, и данас, увјерен сам да ниједна важна одлука из тог времена није могла бити другачија. Да би се заокружила та слика, требало би, такође, бити наглашено да ниједна крупна одлука није била само одлука уског политичког естаблишмента, него је то био израз воље цијелог народа. Захваљујући смјелим потезима из тог времена, данас имамо Републику Српску.

На коју сте одлуку, закон или неки други акт, а која је доносен у том времену, посебно поносни?

- Ако би се вратио у прошлост, посебно сам поносан на надмудривање са другом страном из љета 1991. године, а вези са Декларацијом о независности БиХ. Била је то наша велика политичка пobjеда. Друга је, наравно, Одлука о проглашењу Републике Српске. А, трећа, без сумње, одбијање Венс-Овеновог плана. И, четврта, наравно, Одлука о формирању

Народне скупштине. Међу њима би посебно издвојио Одлуку о неприхватању Венс-Овеновог плана. Да би то данас правилно разумјели, морамо се присјетити да је у то вријеме Република Српска постојала више од годину дана, а, у војничком смислу, држали смо више од 70 одсто територије БиХ. Тактички, предсједник Карацић је ставио потпис на тај документ, али смо онда покренули референдум и народ питали шта мисли о томе. И са овим временским одмаком, сигуран сам да Републике Српске не би било да је прихваћен Венс-Овенов план. Да је то прихваћено, српски народ би био у сличној позицији као што су данас Хрвати у ФБиХ.

Да ли је Народна скупштина у ових протеклих 25 година положила историјски тест и оправдала улогу која јој је задата оног дана кад је формирана?

- Током рата, много смо полагали на то да се свијету покаже да парламент истински функционише и да ми нисмо нека побуњена хунта, како су нас злонамјерни знали представљати. Са таквим настојањима, парламент је током рата било својеврсно политичко позориште у којем су одигране јако озбиљне драме, ако могу тако рећи. У сваком случају, кад се окренем иза себе, могу бити задовољан са улогом скупштине у тим, историјским тренуцима. И, драго ми је што су и сваки од мојих насљедника, међу њима и актуелни предсједник парламента, задржали дозу ауторитативности коју свако ко руководи нашим парламентом мора да има. Волио би и да сваки будући предсједник скупштине сачува стечени дигнитет парламента.

Да ли препознајете неке будуће изазове с којим ће се у наредним годинама и деценијама суочавати Народна скупштина и, генерално, цијела Република Српске?

- Увјерен сам да ће Скупштина, прије или касније, у једном тренутку морати да постави питање о томе да ли овакво устројство БиХ задовољава интересе српског народа. Нисам, наравно, ни закакве насилне акције, али, исто тако, не може бити добро настојање да овако устројена БиХ мора опстати по сваку цијену, иако никоме у њој није добро.

ЧЕСТИТКЕ БИВШИХ ПРЕДСЈЕДНИКА

**Драган Калинић
(предсједник од 1996. до новембра 1998. године, од 2000. до 2004. године):**

Када сам прије 25 година са групом истомишљеника, чланова Савеза реформских снага у парламенту БиХ прешао у Скупштину српског народа у БиХ, казао сам да „не долазимо под кишобран СДС, него под заједнички кров са својим народом“. Управо та српска саборност омогућила је да одбранимо своју слободу и равноправност у оквиру Бих.

Народна скупштина је све до данашњег дана остала један од главних стубова заштите и интегритета и самосталности РС и кључни носилац демократског живота у нашој земљи.

У готово немогућим условима током рата овај народни дом разматрао је и усвајао законе и друге акте који су створили темеље на којима се развијала једна демократска и на европским вриједностима заснована модерна друштвена заједница. И данас је Народна скупштина главни крвоток политичког живота у Републици и незаобилазна у свим кључним, виталним одлукама, које се односе на садашњост и будућност нашег народа на балканској вјетрометини.

Увјерен сам да ће Народна скупштина кроз бројне савремене, правне и политичке механизме и у будућности наставити да усавршава и подиже калитет своје законодавне улоге, као и независности у односу на извршну и судску власт.

**Петар Ђокић
(предсједник од 1998. до 2000. године):**

Народна скупштина Републике Српске у претходних 25 година свога постојања била је најважнији стуб стварања и развоја институционалног система Републике Српске.

У својих првих 25 година, дала је немјерљив допринос друштвеном и политичком развоју, посебно у дијелу успоставе система и организације власти.

У периоду рата, скупштина је имала изузетно важну улогу, али и после рата када је била носилац активности на провођењу Дејтонског споразума, суочавајући се са бројним изазовима, тешкоћама и притисцима.

Парламент је у том периоду био изложен и политичким превирањима која су настајала након одлука високог представника о смјени предсједника Републике Српске, у условима немогућности избора нове Владе и врло сложених процеса који су се током 1999. и 2000. године дешавали у Србији, укључујући и разорно НАТО бомбардовање тадашње СРЈ.

Упркос свим изазовима, у мандатима у којима сам био на челу највишег законодавног органа, скупштина је остала једина институција која је имала пун капацитет одлучивања, дајући пуни допринос очувању стабилности и афирмацији демократских вриједности.

Трудио сам се да дам допринос афирмацији парламентарног живота, развоју и заштити ауторитета скупштине и стварању елементарних услова за њен рад. У том периоду први пут је, између осталог, и уређена зграда скупштине, те је добила и своју данашњу адресу.

Захваљујући снажној вјери и ауторитету, из свих ових фаза скупштина је изашла ојачана, задржавајући улогу најважнијег институционалног стуба Републике Српске.

Имајући у виду године иза нас, желим да овом приликом актуелном руководству Народне скупштине честитам овај изузетан јубилеј и да пожелим да и у наредним деценијама парламент буде и даље чврст ослонац и носилац развоја Републике Српске.

ЈЕДНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Душан Стојичић (предсједник од 2004. до 2006. године):

Остварујући своју уставом прописану улогу, Народна скупштина Републике Српске у протеклих 25 година дала је кључни допринос стварању, јачању и развоју Републике Српске, успостављању мира и демократског поретка у БиХ.

Основни правац овог доприноса у протеклом периоду огледа се кроз предан рад на успостављању цјеловитог правног поретка и институционалног система Републике Српске, примјереног потребама нашег народа и свих грађана на преласку у 21. вијек.

С друге стране, у протеклих четврт вијека бурних и згуснутих историјских догађаја Народна скупштина је дала суштински допринос развоју демократије, сврставајући Републику Српску у ред цивилизованих друштава и народа.

Руководећи се демократским начелима, парламент Српске је сачувао мјеру чврстоће и достојанства у свом раду у условима непринципијелних притисака, пријетњи у уплићања у његов рад са стране.

Технологија рада унутар парламента је свих ових година, са сваким новим сазивом, очигледно напредовала, тако да данас сви можемо бити поносни на чињеницу да је Народна скупштина један од најпродуктивнијих парламената у БиХ и региону.

Очекујем да Народна скупштина још ојача своју улогу темељне институције Републике Српске и да у континуитету испољава храброст у суочавању са новим изазовима, руководећи се у раду и одлучивању једино и само интересима Републике Српске и наших грађана.

Игор Радојичић (предсједник од 2006. до 2014. године)

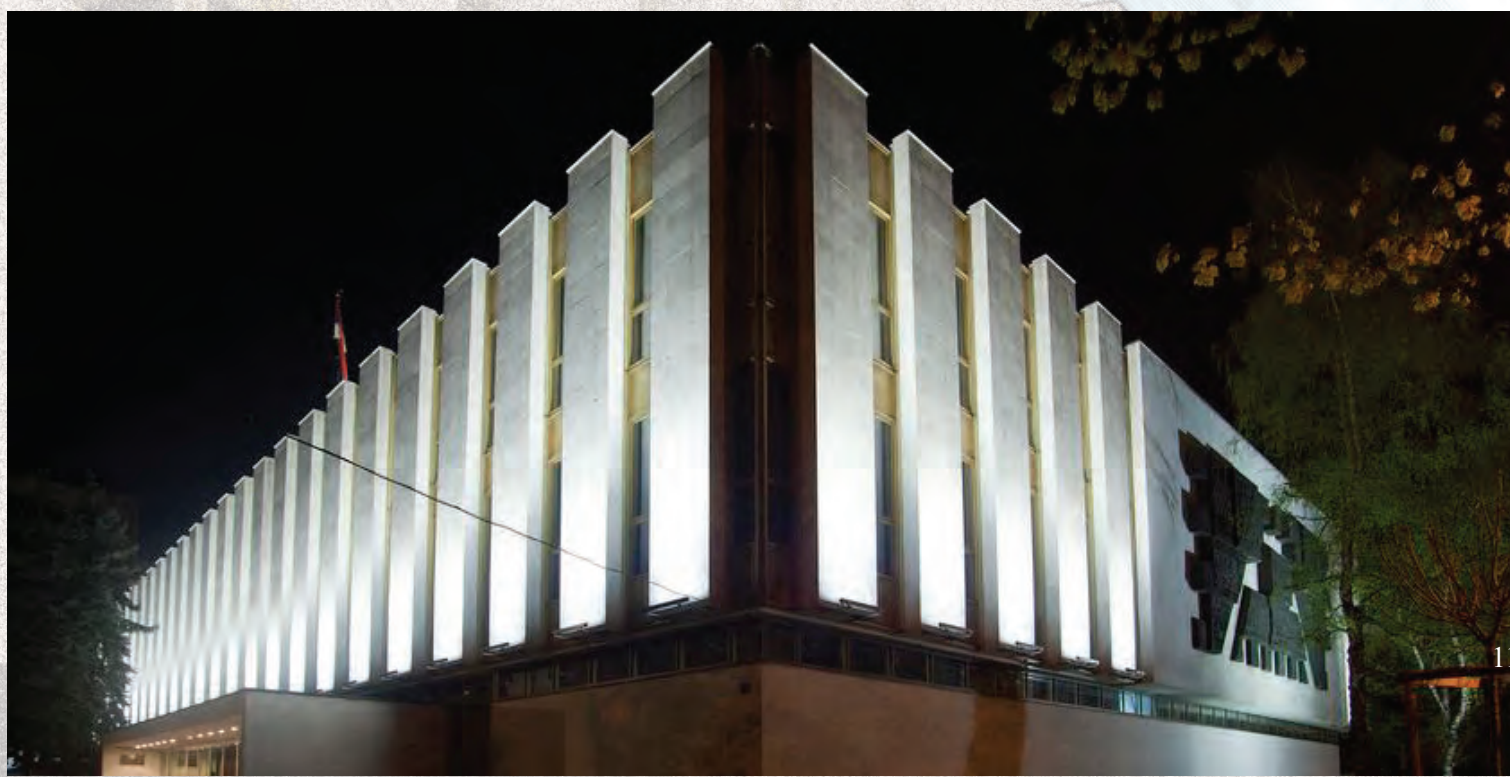

Од оснивања до данас, Народна скупштина дала је значајан допринос развоју демократских капацитета Републике Српске и директно утицала на развој капацитета свих њених институција. Народна скупштина развијала се заједно са самом Републиком Српском, од тешких и турбулентних времена у којим је настала па све до данас, кад имамо парламент у пуном смислу те ријечи.

Током председавања Народном скупштином, трудио сам се да развој парламента усмјерим у три правца. На првом мјесту је било јачање самих процедура унутар скупштине. Вишегодишњи разговори о унапређењу рада парламента 2011. године довели су до једногласног усвајања новог Пословника о раду Народне скупштине, као једног од темељних аката парламента. Пословник је омогућио квалитетно функционисање парламента и његових радних тијела, укључујући и рад Службе НСРС и комуникације са јавношћу.

Други правац односио се на јачање самих радних тијела Народне скупштине. У том периоду, реорганизовани су скупштински одбори и комисије, као и сама Служба НСРС. Захваљујући тим напорима, појачан је рад и сам утицај скупштинских радних тијела.

Трећи правац се односио на јачање међународне сарадње. У том периоду, Народна скупштина се отворила према цијелом свијету, од региона до Вашингтона и Москве. Овај период остаће упамћен по организацији више међународних скупова у Народној скупштини, чиме смо настојали да парламент, а самим тим и цијелу Републику Српску, афирмишемо на међународном плану.

ОСНИВАЊЕ СКУПШТИНЕ СРПСКОГ НАРОДА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ (24.ОКТОБАР 1991.ГОДНЕ)

Једна од ратних сједница Првог сазива НСПС

Пише: проф. др Војислав Максимовић, председник Клуба српских посланика у Скупштини СРБиХ

Управо се навршава двадесет и пет година од оног дана када је у Сарајеву основана Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини. То је толико значајан датум за наш укупни политички и национални живот, да га не треба заборавити, већ уврстити у оне догађаје који ће да памте и она покољења која ће доћи иза нас. Не сумњам да га неће упамтити и наша историја. Као један од учесника у непосредној припреми и трајању те скупштине, имам и право, а и обавезу да овдје саопштим своје кратко свједочење.

Неуки су или нечасни сви они у чијим сам недавним новинским чланцима прочитао тврдњу да ми, тадашњи српски посланици у Скупштини Босне и Херцеговине, нисмо били ни свјесни шта чинимо када смо се одвојили и основали своју скупштину. Напротив, у томе нашем поступку није било никакве случајности и спонтаности, а готову наивности и незнања. Пред не-

пријатним, па и опасним дешавањима која су постојала све читија, знали смо да им се морамо супротставити и одупријети, укључујући сва допуштена политичка средства. То смо схватили и као нашу обавезу према српском народу, који нам је дао посланичке мандате на листи Српске демократске странке (СДС), на изборима у Босни и Херцеговини 18. новембра 1990. године.

Ако можда и нисмо увијек били видовити, ипак смо имали довољно разума, па и интелектуалне снаге да предодредимо куда треба да се усмјери наш отпор удруженим и острашћеним муслиманским и хрватским посланицима у до тада заједничкој Скупштини Босне и Херцеговине. Они су од почетка настојали, да лукаво, али недовољно мудро, на сваки начин обезвриједе и унизе нас српске посланике, да нам наметну доношење закључака, одлука, меморандума и декларација који су били противни нашем народном бићу и српским виталним циљевима. Отцјеplењем Словеније и Хрватске, било је не само опасно начета дотадашња заједничка држава, већ је био на видiku и њен потпуни нестанак.

Ипак је међу нама, српским посланицима, био остао зрачак наде да и преобликована Југославија може опстати и да у њој има мјеста за Босну и Херцеговину. Још је опстајало оно романтично осјећање наших дједова који су ту државу, уз безмјерне жртве, створили 1918. године, да би је њихови освједочени страни и домаћи противници непрестано рушили и на крају уништили.

Не може се ни помислити да је нас српске посланике само предачки романтизам усмјеравао да и даље бранимо државу и да за њу и даље вежемо нашу судбину. Ми нисмо имали другог избора, јер се није могла остварити наша исконска жеља да живимо у држави која је српска. Од 1990. године једини заступници југословенства и искрени бранитељи Југославије били су само Срби и Црногорци, који се тада још нису и етнички разликовали. Срби из Босне и Херцеговине се нису ни смјели одвајати од својих сународника, јер би то било погубно за њихов елементарни опстанак на предачким просторима. Када сада, након протока довољно времена, судимо о тим збивањима и нашим понашањима у

њима, онда можемо да уочимо и неке наше заблуде. Оне се не односе на нашу суштинску одлуку о оснивању Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини 24. октобра 1991. године, јер је то био неминован, исправан и далекосежан чин и циљ.

У немјерљивом заносу који нас је, нарочито од 1989. године, обузимао, преовладавале су у нама епске особености наших народа. Оне су у нама јачале и необуздану вјеру у српске војничке способности. Још није било сасвим отклоњено наше неоправдано уздање у тадашњу Југословенску народну армију (ЈНА). А у њеним редовима су остали само Срби и Црногорци, док су остали отишли у редове своје тек основане војске. Као будни посматрачи тих опасних збивања, која су се нарочито испољавала у 1991. години, морали смо бити забринути за судбину свога народа у БиХ. Без све мањег поуздања у ЈНА, требало је створити одговарајуће облике самоодбране, да би смо се, смионо и без малодушности, супротставили паравојним муслиманским наоружаним формацијама „зелене беретке“ и хрватским „зенгама“. За такав наш положај није било потпуног разумијевања међу главним политичарима у Србији, а врховно војно руководство на разне начине је ометало наше оружане припреме, да би се одупријели већ опасном непријатељу.

У контексту свега овога што сам рекао треба видјети и практично понашање нас српских посланика у Скупштини БиХ 1990. и 1991. године. Основно политичко усмјерење давало нам је главно руководство Српске демократске странке, на чијем челу је био др Радован Караџић, али је Клуб српских посланика доносио и властите одлуке и закључке. То се нарочито дешавало онда када су наступале изненадне околности и неприлике у току скупштинског засједања. Тада је Клуб српских посланика тражио паузу и држао своје краће састанке, на којима су усвајани јасни закључци и одређивани посланици који ће их саопштити за скупштинском говорницом. То је најчешће био мој задатак, као председника Клуба. У томе сам имао право разумијевање и свесрдну подршку мр Момчила

Крајишника, тадашњег председника заједничке Скупштине БиХ. Само је он могао да се врло успјешно снађе у том кошмару, у који су се претварале бурне, свађалачке и непријатне дебате, и да врло спретно руководи скупштинским сједницама.

Све ово што је речено само је мала назнака разлога и потреба да се, као српски посланици, сасвим одвојимо и да као неминовност – оснујемо Скупштину српског народа у БиХ. Непосредни повод за тако смион, па и ризичан чин, било је вишедневно драматично засједање Скупштине БиХ (од 10 до 15. октобра 1991. године). Тада су муслимански и хрватски посланици, сложено и на сваки начин, а нарочито неумјесним и приземним говорима, настојали да се усвоји декларација под називом *Политичко устројство Босне и Херцеговине у будућој југословенској заједници*. У њој је било неких елемената који су нама били прихватљиви, а нарочитоостанак у југословенској федерацији, али смо тражили прецизирање тога односа и ублажавање неких крутих муслиманско-хрватских захтјева. Наш најбитнији закључак био је да се та декларација упуту на разматрање и оцјену скупштинском Савјету за питања равноправности народа и народности у БиХ. То је одмах изазвало врло оштре дискусије, али је ипак остала извјесна нада да ће наш приједлог бити прихваћен. То се није десило, па је тај дан скупштинског засједања био завршен.

Најдраматичнији је био наставак дебате која је била 14. октобра, јер је имала сасвим други ток од онога који се очекивао. Челници муслиманских посланика, који су имали подршку оних из Хрватске демократске заједнице (ХДЗ) тражили су да у дневни ред, као његова прва тачка, буде усвајање *Меморандума о сувереној Босни и Херцеговини*. Њега је на брзину припремило руководство муслиманске Странке демократске акције (СДА), на чијем челу је био Алија Изетбеговић. Иако смо од муслиманских посланика очекивали свакаке неприлике, ипак је ово био врхунац њихових кршења уставних одредби, па и пословника Скупштине. Тај њихов *Меморандум* нисмо ни могли, а ни хтјели да прихватимо.

Иако се нисмо ни надали да ће од тога бити и неке користи, предложили смо да тај *Меморандум* разматра Савјет за питања равноправности народа и народности БиХ. Тај наш захтјев је енергично одбијен у острашћеним говорима Муслимана и Хрвата, који је предводио некадашњи новинар, а сада нескривени непријатељ Срба и Србије. Њему и Муслиманима се придружио лажни Југословен Ејуп Ганић, као члан председништва БиХ из реда „осталих“.

Када смо буквално доведени у тјескобу и били свјесни да ћемо бити прегласани у одлучивању о томе *Меморандуму*, напустили смо то скупштинско засједање и прешли у мању салу. Ту смо гледали директни телевизијски пренос онога што се већ, у касним ноћним часовима, решавало без нас у наставку те сједнице. Без наших гласова, муслимански и хрватски посланици, потпомогнути посланицима неких мањих странака, уз непрестану галаму и свађање, усвојили су тај *Меморандум* и још неке пратеће акте. Било је то још једно у низу кршење Устава БиХ, које је имало страшне последице, које су у низу наредних дешавања водиле до рата у БиХ.

Наше све јаче помисли да оснујемо своју скупштину добиле су у тим ноћним часовима 14. октобра право оправдање. То су тада прихватили и они посланици нашега Клуба, који су до тада били суздржани. Више није било дилема, а ни одустајања, па је предстојало само да се тај чин припреми и да се обави мирно и легално. Тако нису прихваћени ни радикални захтјеви да се већ те вечери оснују Скупштину српског народа у Босни и Херцеговини. Темељне, смирене и врло смишљене припреме трајале су до 24. октобра 1991. године. Тада смо се, након претходног састанка Клуба српских посланика, скупили у такозваној Плавој сали, на трећем спрату Скупштине БиХ.

Скупштину српског народа у БиХ основала су 72 посланика Српске демократске странке, четири посланика Савеза реформских снага и један посланик Социјал-демократске странке. Као позвани гости, прису-

ствоvalи су и неки руководиоци тих странака, као и представници оних партија који су у то вријеме имали извјесну сарадњу са Српском демократском странком.

Према претходној одлуци Клуба српских посланика, чији сам био предсједник, отворио сам ову оснивачку Скупштину, поздравио све присутне и предложио дневни ред, који је без примједби усвојен. Прва тачка је била избор предсједника Скупштине. Већ је било договорено да то буде мр Момчило Крајишник, што је за мене било сасвим прихватљиво. Одбио сам првобитну замисао да то будем управо ја, као тадашњи предсједник Клуба српских посланика. Формални приједлог да то буде мр Момчило Крајишник поднио је проф. др Милутин Најдановић. Дизањем руку свих посланика, тај је приједлог једногласно прихваћен. На исти начин су изабрани и потпредсједници Скупштине проф. др Милован Милановић и Бранко Сикимић, као и секретар Скупштине Милош Савић.

Након тога избора који је попримио и свечани карактер, руковођење Скупштином српског народа у БиХ преузео је мр Момчило Крајишник. Поред других значајних аката, донесена је и *Одлука о остајању српског народа БиХ у заједничкој држави Југославији и Одлука о организовању референдума (плебисцита) српског народа заостанак српског народа у заједничкој држави са Србијом и Црном Гором*. Плебисцит је одржан 9 и 10. новембра 1991. године, а на њему је преко 90% оних који су изашли на гласање било заостанак у тој држави.

Посебно је упамћена сједница Скупштине српског народа у БиХ, одржана 21. децембра у свеченој сали хотела *Холидеј-ин*, на сарајевском Марин-двору, недалеко од зграде Скупштине БиХ. У име Клуба српских посланика прочитао сам приједлог да се до Српске нове године, 14. јануара 1992. године прогласи Српска Република БиХ. Приједлог је прихваћен бурним аплаузом свих српских посланика и гостију. Након неопходних и помних припрема, које су узимале у обзир све околности и могуће последице, свечана сједница Српског народа у Босни и Херцеговини одржана је 9. јануара 1992. године у истој сали хотела *Холидеј-ин*. Тада је одушевљено изгласана *Декларација о проглашењу Српске Републике Босне и Херцеговине*. Опет сам, као предсједник Клуба српских посланика изабран да прочитам текст те *декларације*. Није случајно изабран тај датум, јер се он подудара са славом Светог Стефана (у нашем народу Шћепандан), који је велики и историјски дан, који је добио мјесто у завршници Његошевог *Горског вијенца*. Најкраће речено, све су то били стварни разлози за оснивање Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини, чија је прва фаза завршена тога 9. јануара 1992. године, а пред почетак трагичних ратних догађаја.

Декларација Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини

Постојећи уставно – правни поредак је увелико нарушен у Југославији и у Босни и Херцеговини. Угрожена су права и битни интереси српског народа у Босни и Херцеговини. Већ дуго траје завјера да се српски народ, као конститутивни народ у Босни и Херцеговини, сведе на националну мањину. Пошто је српски народ поучен трагичним искуствима у овом вијеку, поготово геноцидом извршеним над њим, пошто пријети опасност од нових и сличних трагичних догађаја, установљена је Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини.

Скупштина доноси и ову Декларацију упућену свеукупној јавности.

1. Српски народ је историјски и државотворан народ и равноправан је са свим таквим народима. Српски народ има дугу традицију демократије, опшћинску и уважава посебности и интересе других народа и држава, али тражи да и они уважавају интересе и посебности српског народа и државе у којој живи.
2. Легитимни представници српског народа у Скупштини Босне и Херцеговине, уз пуну сагласност осталих представника српског народа у аутономним областима, у другим скупштинама и политичким форумима, формирали су Скупштину српског народа у Босни и Херцеговини. Скупштина је највиши представник народа, њен легални представник у земљи и ван ње, па само њени представници и заступници могу представљати српски народ у Босни и Херцеговини, у земљи и иностранству.
3. Скупштина српског народа у Босни и Херцеговини свечано изјављује да српски народ има историјска права и стварне интересе да живи у једној савезној држави са осталим дијеловима српског народа и са другим народима који то желе. Та права и те интересе не може нико ускратити српском народу.
4. Скупштина српског народа ће демократски радити и увјерена је да ће српски народ таквим радом уредити и односе са другим народима.
5. Српски парламент у Босни и Херцеговини позива све народне скупштине у другим дијеловима српског народа, као и скупштине других народа који хоће да живе у заједничкој савезној држави, да подрже права и интересе српског народа у Босни и Херцеговини. На тај начин даће достојан одговор онима који настоје да негирају легитимне интересе српског народа и других народа који желе да развијају заједничку, модерну савезну државу.
6. Представници српског народа са ове прве сједнице Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини убијеђени су да ће српски народ у свакој ситуацији одговорити свим снагама на све изазове и да ће показати своје пуне стваралачке потенцијале.

Број 02-19/91
24. октобра 1991. године
Сарајево

Предсједник
Скупштине српског народа у БиХ,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

ФОТО - ГАЛЕРИЈА

Скупштина
Српске
Републике
БиХ, мај
1992.

SRPSKO SARAJEVO, 6. MAJA (SRNA) - ZASJEDANJE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRPSKE (2): Upravo kada je izgledalo da su uspjela ubjeđivanja od strane Karadžića, Miloševića, Čosića, Bulatovića, Micotakisa i drugih da se Vens - Owenov plan prihvati i kada je rečeno da se vode dogovori pod kojim i pod koliko uslova izglasana je sasvim drugčija odluka - neka narod odluči o svemu. Tako su aktivirane odluke Narodne skupštine iz Bijeljine od 26. aprila. NA SLICI: Zasjedanje je prekidano nekoliko puta, da bi se u pauzama dogovaralo na Klubu poslanika, a konačna odluka donijeta je u zoru Đurđevdana. (Snimio Ljubomir Bartula)

На сједници на
Јахорини 6. маја
1993. посланици
су одбили Венс-
Овенов мировни
план

28. редовна
сједница првог
сазива Народне
скупштине
одржана је у
Новом Граду

Сједница првог
сазива у Санском
Мосту 14. априла
1995.

Први
послијератни
избори у
Српској
одржани су 14.
9.1996. године
и конституисан
је други сазив
Народне
скупштине

Сједница трећег
сазива Народне
скупштине
у Бањалуци
31.1.1998.

Четврти сазив
парламента
конституисан
је након избора
одржаних 12. и
13. септембра
1998. године

Пети сазив
Народне
скупштине

Са једне од
сједница шестог
сазива Народне
скупштине

Највећи број
посланика у
седмом сазиву
Народне
скупштине имао
је СНСД - 41
посланика

Посланици
осмог сазива
бирали су двије
владе, прву
је предводио
Александар
Џомбић, а
другу Жељка
Џвијановић,
обоје из СНСД-а

Девети сазив
конституисан је
послије избора
2014. године,
а Народна
скупштина
добила је шестог
предсједника
Недељка
Чубриловића из
ДНС-а

Предсједница
Народне
скупштине
Србије Маја
Гојковић
у посјети
Скупштини
Српске

Осамнаеста
класа стажиста
Народне
скупштине
(септембар 2016.
године)

Избор Владе
РС, са Жељком
Цвијановић на
челу (децембар
2014. године)

Галерија са
поклонима
гостију Народне
скупштине

Парламент дао немјерљив допринос стварању Републике Српске

Постојањем Народне скупштине, себи и другима показујемо демократски капацитет нашег народа.

Нека наша Народна скупштина и убудуће стражари и бди изнад српског и осталих народа који живе у Српској, каже Бијелић

Свечана сједница Народне скупштине одржана поводом Дана Републике (1994. године)

Посланици првог сазива Народне скупштине Републике Српске у изјавама за „Кворум“ присјетили су се дана проведених у првом сазиву, оснивања Народне скупштине, истичући да су поносни што су били у плејади оних који су установили највишу законодавну и демократску институцију, чијем раду у протеклих 25 година дају чистку десетку.

Посланик првог сазива и некадашњи премијер Републике Српске Рајко Касагић каже да би, када би оцјењивао резултате рада Народне скупштине, у протеклих 25 година, парламенту, нескромно, дао чисту десетку.

„Разлог за то су прије свега околности у којим је парламент функционисао, а и даље функционише, с обзиром на сталне покушаје одузимања надлежности у покушаја урушавања Републике Српске“, каже Касагић.

Посланик Недељко Ђекановић каже да су посланици предатне

Скупштине БиХ, а послије и Народне скупштине, имали приоритетни задатак и да су све своје снаге улагали у то да спријече распад Југославије.

„Кад нам то, нажалост, није успјело, ушли смо у формирање Републике Српске и њеног парламента. У то вријеме, то је било резервно рјешење, које смо били принуђени да повучемо како би заштитили српски народ од пријетеће опасности које је са собом носио распад бивше државе. Двадесет пет година послије, дубоко смо увјерен да нисмо погријешили. Лично, представља ми велику част што сам био дио тих процеса и што сам дао свој скромни допринос у формирању једне од наших најважнијих институција“, каже Ђекановић. Посланик из Прњавора Добривоје Видић наводи да је Народна скупштина настала као епохална обавеза српске интелигенције и самосвјесног српског народа у борби

за опстанак на овим просторима.

„Српски народ је, на крају, успио да очувао Републику Српску и с њом и њен парламент. Оснивање Народне скупштине и саме Републике Српске представља наш велики, немјерљиви успјех, поготово ако се имају у виду тадашње околности на међународној сцени. Нажалост, мислим да Републике Српске, генерално, још није завршила причу у вези свог статуса, због чега водеће политичке снаге морају предузети све што је у њиховој моћи како би одбранили стечена права и спријечиле њену разградњу“, каже Добривоје Видић.

Посланик Слободан Бијелић истиче да је немјерљиво што Срби у БиХ имају своје законодавно тијело које чува народне интереса и процесуира будућност дејтонске БиХ.

„Постојањем Народне скупштине, себи и другима показујемо демократски капацитет нашег народа.

Нека наша Народна скупштина и убудуће стражари и бди изнад српског и осталих народа који живе у Републици Српској“, каже Бијелић.

Народни посланик Стеван Медић наглашава да је од свог оснивања до данас положила историјски тест.

„Створен у изузетно тешком и турбулентном времену, парламент Српске дао је велики допринос стварању Републике Српске и грађењу њених институција. Лично, поносан сам што сам, као посланик првог сазива, учествовао у креирању одлука које су на крају довеле до формирања парламента, у облику каквим га и данас познајемо. Без обзира на политичке разлике, које су евидентне у раду актуелног сазива, сигуран сам да је Народна скупштина и даље један од најефикаснијих парламената на овим просторима, о чему, уосталом, свједочи и статистика његовог рада. Као и у сваком другом вишестраначком друштву, политичких разлика ће увијек бити, али парламент и Српска су трајна категорија“, наглашава Медић.

Алекса Буха, посланик и некадашњи министар спољних послова Републике Српске, каже да се разлика између првог и актуелног сазива Народне скупштине огледа, на првом мјесту, у статусу Републике Српске, а самим тим и самог парламента.

„Кад се вратим у прошлост и упоредим први сазив са актуелним, чини ми се да је тада, и поред тешких ратних околности, било више толеранције међу посланицима и усмјерености на заједнички циљ. Из тог разлога, желио бих да искористим ову прилику да посланицима поручим да промијене курс, заврну рукаве и ураде све што је могуће за Републику Српску и њен народ“, рекао је Буха.

Душан Козић, посланик из Љубиња и некадашњи премијер, каже да је у парламенту СР-БиХ веома брзо осјетио да тако неће моћи дуго да функционише парламент, због радикалних изјава тадашњих колега из ХДЗ и СДА.

„Као посланик првог сазива Народне скупштине, поносан сам на исказано јединство, али и на храброст да кренемо својим путем, заштитимо интересе нашег народа и формирамо властити парламент. Јединство је и довело до круне нашег рада - Републике Српске“, каже Козић.

Додаје да му данас најтеже пада страначка острашћеност и међусобна оптуживања посланика.

„С друге стране, у наше, далеко теже вријеме, чинили смо се све што се могло да би се превазишле идеолошке разлике и, дубоко сам увјерен, успјели смо у томе“, додаје Козић.

Ипак, каже да је спокојан, јер су стасале нове генерације који Српску више воле и боље чувају и од оних који су је стварали.

КАКО ЈЕ НАСТАЛО ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Пише: Соња Караџић Јовићевић,
потпредсједник Народне скупштине

Кад је већ из резултата конференције у Хагу, половином октобра 1991. године постало јасно да ће БиХ ићи у правцу независности, али да неће бити унитарна, већ тродјелна, поставило се питање имена српске државе у Босни и Херцеговини. И заиста, први нацрти Кутиљеоровог плана у оквиру Лисабонског споразума предвидјели су БиХ као Унију три националне (етничке) државе, што се касније „девалвирало“ преко покушаја да се она састоји од „неколико кантона“ који не би били ништа више од срезова, до ентитета, на чему је и остало.

Разни добронамјерни људи помињали су разне варијанте са придјевом „српски“ и „српско“, попут Западна Србија, па чак и „мало-српско“, попут „Мала Србија“, али је све то указивало на могућност српских подјела и разликовања. Било је и идеја са придјевом „крајишко“ или „Крајина“, што је било у нескладу са већ постојећом Републиком Српском Крајином, која је постојала и функционисала. А било је опасно и због могућег одрођавања од Српства и стварања неке нове „српске Украјине“ – као што је Кијевска Русија постала Украјина са оптерећеним односима са остатком Русијства.

С друге стране, српско политичко вођство из Српске демократске странке, СПО, Демократске странке федералиста, и српски дио реформиста Анте Марковића још увијек није хтио да кида све везе са Босном и Херцеговином, коју су Срби сматрали својом колико и сви други.

Да би се задовољиле све те потребе, направљена је конструкција која садржи и „српство“ и Босну и Херцеговину.

Првобитно је предложено да то буде Република Српска Босна и Херцеговина, при чему оно „република“, као и иначе, означава државно уређење, а оно „Српска БиХ“ суштинско име државне јединице. Појавиле су се и лингвистичке и политичке дилеме. Ако се земља зове Српска Босна и Херцеговина, а још нису успостављене „Хрватска Босна и Херцеговина“, (мада јесте проглашена ХЗ Херцег-Босна), ни „Муслиманска БиХ“, могло је да изгледа како Срби полажу право на цијелу Босну, што би отежало дијалог и унијело забуну у политички живот, који је и онако био оптерећен. Српско политичко руководство се трудило да не долијева уље на ватру, мада то нико није ни примјећивао, нити тако схватао.

Због свега тога превладало је мишљење да се српска државна јединица зове Српска република Босна и Херцеговина. Бар као привремено рјешење.

У првој години рата, кад су друге двије стране у потпуности „присвојиле“ придјев „босански“ и „херцеговачки“, а као циљ поставиле протјеривање Срба из БиХ (бар једна од њих), српска страна је почела да смишља ово, краће и суштинскије име за своју државу, за коју се већ увелико гинуло.

Име „Српска“ предлагано је од више учесника, нарочито оних везаних за Црну Гору. Није ни чудо, јер у Црној Гори, у Зети и сад постоји село које се зове Српска, али још више, јер се код Његоша у „Горском вијенцу“ налази то име у гласним премишљањима Владике Данила, који тугује над судбином свијета:

...”вражје племе позоба народе –

Дан и народ, како ћуку тица:

Мурат Српску, а Бајазит Босну,

Мурат Епир, а Мухамед Грчку,

Два Селима Ципар и Африку.

Сваки нешто, не остаде ништа;

Страшило је слушат што се ради!

Да данас живи, Његошев Владика Данило имао би исте разлоге за овакве ријечи, јер је и даље „страшило слушат што се ради“. Али ако је та страхота вјечна, вјечна је и Српска, и земља која је своје име нашла у највећем српском епу највећег српског владике и pjesника.

Паралелно са службеним дјеловањем, сасвим неслужбено, група младих људи, интелектуалаца и патриота, изродила је идеју да се нова, млада, српска држава дијели од Дрине и западно од Србије, назове Република Српска. Некако по узор на имена многих других држава – Француска, Швајцарска, Њемачка... Међу њима свега десетак, били су и Исидора Бјелица, Маја Гојковић и Соња Караџић. Повезано идејама, генерацијски, географски. Више од двије деценије касније, Маја Гојковић ће, као предсједник Скупштине Србије гостовати у Народној скупштини Републике Српске. У неформалном дијелу разговора, а у присуству Соње Караџић-Јовичевић, потпредсједнице НСРС, свом домаћину, председнику НС РС Недељку Чубриловићу, испричаће причу у нашем заједничком „кумовању“ имену наше Српске, поносна што је у томе учествовала и што и данас, својим ставовима и политичким дјеловањем, доприноси њеном опстанку.

ИМЕНА ПОСЛАНИКА СВИХ САЗИВА

I сазив

24. 10. 1991. – 19. 10. 1996. године

БЈЕЛОШЕВИЋ МИЛОВАН
БОГИЋ ГАВРО
БУХА АЛЕКСА
БИЈЕЛИЋ СЛОБОДАН
БОСИЉЧИЋ ЉУБО
БРЂАНИН РАДОСЛАВ
БУЦАЛО ВОЛИН
БЛАГОЈЕВИЋ СТАНКО
БОРКОВИЋ РАТКО
ВАСИЉЕВИЋ МЛАДЕНКО
ВЈЕШТИЦА МИРОСЛАВ
ВЕСЕЛИНОВИЋ НЕНАД
ВИДИЋ ДОБРИВОЈЕ
ВОЈИНОВИЋ МИЛЕНКО
ГАКОВИЋ МОМИР
ГРАХОВАЦ АНЂЕЛКО
ГАВРИЋ НЕЋО
ГЛАМОЧИЋ СЛАВКО
ГОЛИЈАНИН МОМЧИЛО
ГОСТИЋ УРОШ
ГРБИЋ БРАНКО
ДОДИК МИЛОРАД
ЂУРИЋ ДРАГАН
ЂЕКАНОВИЋ НЕДЕЉКО
ЕРЦЕГ НИКОЛА
ЗОРИЋ МИЛАН
ЗЕКИЋ ГОРАН
ЗЕЉКОВИЋ ДУШКО
ЈОЛДИЋ МИОДРАГ
КУПРЕШАНИН ВОЈО

КАСАГИЋ РАЈКО
КУЗМАНОВИЋ МИЛОРАД
КНЕЖЕВИЋ САВО
КИСИН НИКОЛА
КАЛАБИЋ РАЈКО
КЕЛЕЧЕВИЋ ЗЛАТКО
КЕРОВИЋ ДРАГОМИР
КОНТИЋ МАРИНКО
КОВАЧЕВИЋ ВЛАДО
КОЗИЋ ДУШАН
КАЛИНИЋ ДРАГАН
КРАЈИШНИК МОМЧИЛО
ЛАЛОВИЋ ГРУЈО
ЛЕРО МИЛОШ
МИЛОВАНОВИЋ ПАНТЕЛИЈА
МИЛАНОВИЋ МИЛОВАН
МАКСИМОВИЋ ВОЈИСЛАВ
МИЉАНОВИЋ МИТАР
МИЈАТОВИЋ ЈОВО
МИЈАТОВИЋ МИРКО
МАЛИЦА МИЛАН
МЕДИЋ СТЕВАН
МИЋИЋ МОМЧИЛО
МИЛАНОВИЋ ДРАГАН
МИЛИНКОВИЋ ДОБРИСЛАВ
МИЋИЋ ДРАГОЉУБ
МИШИЋ БОШКО
НАЈДАНОВИЋ МИЛУТИН
НОВАКОВИЋ МИЛАН
НЕДИЋ МИЛАДИН
НЕЋИЋ ИЛИЈА

НИНКОВИЋ МИЛАН
ОЉАЧА ОСТОЈА
ПАНТИЋ МИЛЕНКО
ПЕЈОВИЋ ДУШКО
ПЕРИЋ НИКОЛА
ПОПОВИЋ ГОРАН
РАДИЋ ТРИФКО
РАШУЛА НЕДЕЉКО
СРДИЋ СРЂА
СУБАШИЋ ПЕТАР
СТУПАР ВЕЉКО
СИМИЋ БРАНКО
СИМИЋ МАРКО
СПРЕМО РАДОВАН
СПАСОЈЕВИЋ МИЛАН
ТИМАРАЦ СВЕТОЗАР
ТРБОЈЕВИЋ МИЛАН
ТЕШИЋ МИЛАН
ТОШИЋ МОМИР
ЧАНЧАР ПЕТКО
ЂОРДА САВО
УРОШЕВИЋ ДУШАН
ЈОВАНОВИЋ МИРКО
МАРИЧИЋ БОШКО
ЈУГОВИЋ РИСТО
САВКИЋ ТОМИСЛАВ
СТАНИЋ МИЛЕНКО
ЈАЋИМОВИЋ ИГЂО
БАТИНИЋ ТОМИСЛАВ
КОМЉЕНОВИЋ МОМЧИЛО
ТИНТОР ЈОВАН

II сазив

19. 10. 1996. године – 26. 12. 1997. године

АРСЕНОВИЋ ЂОЈО
БАТИНИЋ ТОМИСЛАВ
БЕРЕТА АЛЕКСАНДАР
БУХА АЛЕКСА
ВАСИЋ НЕМАЊА
ВЈЕШТИЦА МИРОСЛАВ
ВРКЕШ ВЛАДО
ВУКОВИЋ ДУШАН
ВУЛОВИЋ МИЛОРАД
ВУЧУРОВИЋ БОЖИДАР
ЂУРИЋ БОРИВОЈЕ
ЕРЦЕГ НИКОЛА
ЈЕЛИЋ МИЛАН

КАЛИНИЋ ДРАГАН
КНЕЖЕВИЋ САВО
КОЗИЋ ДУШАН
КОЛИЋ СИМО
КРЊАЛИЋ МИЛАН
КУЗМАНОВИЋ МИЛОРАД
КУЗМИЋ МИЛОРАД
ЛАЗИЋ МИТАР
ЛАЈШИЋ ДУШАН
ЛАЛОВИЋ ГРУЈО
МАКСИМОВИЋ ВОЈИСЛАВ
МАРИЋ МИЛАН
МИЛИЋ БОРИВОЈЕ

МЕДИЋ СТЕВАН
НЕШКОВИЋ ЉИЉАНА
ПАВИЋ МАРКО
ПАРАВАЦ БОРИСЛАВ
ПЕРИЋ МИЛАДИН
ПЕЈОВИЋ ДУШКО
ПИВАШЕВИЋ СТАНКО
ПОПОВИЋ ДУШАН
ПОПОВИЋ ГОРАН
РАДИЋ СТЕВО
САВОВИЋ БРАНИМИР
СИМИЋ ЉУБИСАВ
СЕНДИЋ БОРИВОЈ

ТУПАЈИЋ МИЛАН
ШАРОВИЋ МИРКО
ШИНИК ЛАЗО
ТОХОЉ МИРОСЛАВ
ТОШИЋ МОМИР
ЋЕТОЈЕВИЋ ВЛАДО
АРЕЖИНА МЛАДЕН
КРШИЋ МЛАДЕН
ИЛИЋ ДРАГУТИН
ТРИВАНОВИЋ ДРАГОЉУБ
ЛАТИНОВИЋ ЂОРЂЕ
МИРЈАНИЋ ЖЕЉКО
БАШТИНАЦ НЕНАД
ВУЧКОВИЋ ОБРАД
СТАНКОВИЋ МИЛОВАН
ПРОДАНОВИЋ ЛАЗАР
МИРКОВИЋ МИЛЕ
МАЛИЋ МОМИР

ПОПЛАШЕН НИКОЛА
ДАМЈАНОВИЋ
ПАНТЕЛИЈА
ЈОВАНОВИЋ ДРАГАН
БЛАГОЈЕВИЋ МИРКО
РАДОВАНОВИЋ
МИРОСЛАВ
ПЕРКОВИЋ МИКО
СПАИЋ МАРКО
ШАИНОВИЋ МИРЈАНА
САВИЋ ЉУБИША
ЧЕГАР НЕДЕЉКО
ГУТИЋ СЛОБОДАН
ЛАЗАРЕВИЋ ПРЕДРАГ
ЖУПЉАНИН СЛАВКО
АХМИЋ МЕХМЕДАЛИЈА
БАЛИЋ ХАСАН
БЕЋИРОВИЋ ХАСАН

БИЧО САФЕТ
ДЕЛИЋ ЏЕВДО
ДУДАКОВИЋ МЕСУД
ДУГАЛИЈА МУРАЛЕМ
МУХАМЕДАГИЋ ФИКРЕТ
РИЗВАН ЕЛВЕДИН
САЛИХБЕГОВИЋ СМАИЛ
СЕЛИМОВИЋ МИДХАТ
ХАМИДОВИЋ БЕСИМ
ХАЏИРАШИДАГИЋ ФАРУК
ШЕПО ИСМЕТ
ШАШИВАРЕВИЋ ЏЕВАД
ДЕДИЋ ТЕМИН
ИБРАХИМПАШИЋ СМАИЛ
ТОМЉАНОВИЋ
ТОМИСЛАВ

III сазив

27.12. 1997. године – 19.10. 1998. године

БУХА АЛЕКСА
ВАСИЋ НЕМАЊА
ВЈЕШТИЦА МИРОСЛАВ
ТОДОРОВИЋ СТОЈАН
ВУКОВИЋ МИЋО
ВУЧУРЕВИЋ БОЖИДАР
ГРАБОВАЦ ДРАГАН
КАЛИНИЋ ДРАГАН
КРЊАЈИЋ МИЛАН
КОЈИЋ СИМО
КНЕЖЕВИЋ САВО
КУЈУНЦИЋ СЛАВКО
ЛАЗИЋ МИТАР
МИТРУШИЋ МИЛОВАН
НОВАКОВИЋ МИЛАН
ПАРАВАЦ БОРИСЛАВ
ПИВАШЧЕВИЋ СТАНКО
РАДИЋ СТЕВО
САВОВИЋ БРАНИМИР
СЕНДИЋ БОРИВОЈ
ТОШИЋ МОМИР
ТУПАЈИЋ МИЛАН
ЋЕТОЈЕВИЋ ВЛАДО
ШАРОВИЋ МИРКО
ВУКОВИЋ ДУШАН
АХМИЋ МЕХМЕДАЛИЈА
БИЧО САФЕТ
БЕЋИРОВИЋ ХАСАН
ЈАХИЋ МЕНСУД
ЈУСУФОВИЋ МУНИБ
КУНТО РАМО

МАЈДАНЦИЋ ФРАЊО
МУЈКАНОВИЋ АЛАДИН
РИЗВАН ЕЛВЕДИН
САЛИХБЕГОВИЋ СМАИЛ
СЕЛИМОВИЋ МИДХАТ
ТИХИЋ СУЛЕЈМАН
ХАМИДОВИЋ БЕСИМ
ХАЏИРАШИДАГИЋ
ФАРУК
ШАШИВАРЕВИЋ ЏЕВАД
ШЕПО ИСМЕТ
ДОДИК МИЛОРАД
БАШТИНАЦ НЕНАД
СИМИЋ КРСТАН
АНДРИЋ САВО
ВУЛОВИЋ МИЛОРАД
ЋАКОВИЋ МИЛЕНКО
ЂУРИЋ МИЛОВАН
КНЕЖЕВИЋ ОСТОЈА
ЉУБИЧИЋ ДРАГО
МИТРОВИЋ ЈОВАН
МЛАЂЕНОВИЋ РАДОЛИЦА
МИХАЈЛОВИЋ СВЕТОЗАР
РАКИЋ ВИТО
ПЕТКОВИЋ БРАНКО
РАКОВИЋ НАДА
СОВИЋ МИРКО
СТАНИШИЋ ВЛАДО
ШЉИВИЋ РАДОВАН
БЛАГОЈЕВИЋ МИРКО
БУНИЋ СЛОБОДАН

ВУЛИЧИЋ НИКО
ВУКОЛИЧИЋ ПЕТКО
ДАМЈАНОВИЋ
ПАНТЕЛИЈА
КОНЧАР ЂУРО
ЛАЗИЋ МИЛАН
МАРКЕЛИЋ ЧЕДО
НИКОЛИЋ ЗОРАН
ПОПЛАШЕН НИКОЛА
РАДУЛОВИЋ СВЕТОЗАР
РИСТИЋ РАДЕНКО
СПАИЋ МАРКО
ЏВИЈЕТИЋ СЛОБОДАН
ШАИНОВИЋ МИРЈАНА
РАДИШИЋ ЖИВКО
ИЛИЋ ДРАГУТИН
БУРСАЋ РАДОМИР
ЂОКИЋ ПЕТАР
ЈАНДРИЋ КРСТО
МИРКОВИЋ МИЛЕ
МИРЈАНИЋ ЖЕЉКО
ПАВЛОВИЋ РАДЕ
ТРИВАНОВИЋ ДРАГОЉУБ
ВУЧКОВИЋ ОБРАД
ПРОДАНОВИЋ ЛАЗАР
ИБРАХИМПАШИЋ СМАИЛ
ЂАПО МИРСАД
КНЕЖЕВИЋ ВИНКО
ПЕШТОВИЋ ВЕДРАН

IV сазив

19.10. 1998. године - 16.12. 2000. године

БОЛИЋ БОРИСЛАВ
ВАСИЋ НЕМАЊА
ВОЛИНОВИЋ ВУКАШИН
ВУКОВИЋ МИЋО
ДУЊИЋ СЛАВКО
ЗЛОЈУТРО МИЛОШ
ЈОВАНОВИЋ МИЛОШ
ЈОСИПОВИЋ МИЋО
КАЛИНИЋ ДРАГАН
ЛАЗИЋ МИТАР
МАКСИМОВИЋ ВОЈИСЛАВ
МИЛИЋ БОРИВОЈЕ
НЕШКОВИЋ ЉИЉАНА
ПАРАВАЦ БОРИСЛАВ
ПЕТРОВИЋ МИРЈАНА
РАДИШКОВИЋ ЈАСМИНКА
САВОВИЋ БРАНИМИР
ТУПАЛИЋ МИЛАН
ШАРАБА СЛОБОДАН
ЧАВИЋ ДРАГАН
ВУЛОВИЋ МИЛОРАД
КАЛАБИЋ ДРАГО
МИТРОВИЋ ЈОВАН
МЛАЂЕНОВИЋ РАДОЛИЦА
ПАНИЋ МИЛЕНА
РОДИЋ ДРАГУТИН
САВИЋ СЊЕЖАНА
САВИЋ МИЛЕНКО
СТАНИШИЋ ВЛАДО
ШЉИВИЋ РАДОВАН
МАРКОВИЋ-ЕЛЕЗ МИЛИЦА
ПЕТКОВИЋ БРАНКО
РАДИЋ СЛАВИЦА

БАШТИНАЦ НЕНАД
ДОДИК МИЛОРАД
МАРИНКОВИЋ ЉИЉАНА
РАДИЋ ЈОВО
СИМИЋ КРСТАН
СОЛДАТ-ВУЈАНОВИЋ
ИРЕНА
КРАГУЉ НИКОЛА
ЋУК ДОБРОСЛАВ
ПЕТРОВИЋ –ЧАСАР
СТАНКА
ЋУКИЋ МИЛЕ
БЕЋИРЕВИЋ ХАСАН
БИЧО САФЕТ
ГУШИЋ ЏЕВАД
ЋУЗЕЛ ШУХРЕТА
ЈАХИЋ МЕНСУРА
ЈУСУФОВИЋ МУНИБ
КАДРИЋ РЕМЗИЈА
КУНТО РАМО
МУЈКАНОВИЋ АЛАДИН
ОСМАНЧЕВИЋ ЏЕВАД
ПЕЛЕСИЋ НЕЏМИЈА
РИЗВАН ЕЛВЕДИН
САДОВИЋ ТАРИК
ТИХИЋ СУЛЕЈМАН
ШАШИВАРЕВИЋ НЕЏАД
АЛИЧИЋ АХМЕТ
ДАКИЋ МИЛИЈАНА
ДЕЈАНОВИЋ МИРЈАНА
КАЛАМАНДА РАДЕ
ЛАЗИЋ МИЛАН
МАРКЕЛИЋ ЧЕДО

РАДУЛОВИЋ СВЕТОЗАР
РИСТИЋ РАДЕНКО
ТРИПУНОВСКИ АНГЕЛА
НИКОЛИЋ ЗОРАН
СПАИЋ МАРКО
ОСТОЈИЋ ВОЈИН
БОЉАНОВИЋ СЛАВКО
СТАНИЋ МИЛЕНКО
ПАЈИЋ ВЕСНА
РАДОВАНОВИЋ МИРОСЛАВ
БРЂАНИН РАДОСЛАВ
РАДИЋ ПРЕДРАГ
ПРСТОЈЕВИЋ ДУБРАВКО
КНЕЖЕВИЋ ОСТОЈА
ПЕРКОВИЋ МИКО
ТОМЉАНОВИЋ ТОМИСЛАВ
МАРИНИЋ ЗДРАВКО
РЕБАЦ МАРИН
СЕЉУБАЦ ВЕСНА
ОСМИЋ ЗЕКЕРИЈАХ
АЋИМОВИЋ БУДИМИР
БИЛИЋ СЛОБОДАН
ЋОКИЋ ПЕТАР
ИЛИЋ ДРАГУТИН
МРДИЋ СЛОБОДАН
ДУКИЋ ГОРДАНА
КРПИЋ ЖЕЉКА
МАЛИЋ МОМИР
РАДМАНОВИЋ НЕБОЈША
ШТИЦА МИРА
РАДОЛИЧИЋ ИГОР

V сазив

16.12. 2000. године - 28.11. 2002. године

БОЛИЋ БОРИСЛАВ
ВАСИЋ НЕМАЊА
ЋУРГУЗ ПАНТЕЛИЈА
РАЂЕВИЋ ДЕСАНКА
БЕРИЋ ДУШАН
ВОЛИНОВИЋ ВУКАШИН
ПОПОВИЋ ГОРАН
ЋЕКАНОВИЋ НЕДЕЉКО
СТУПАР ДУШАН
ЕЋИМ-ЗЛОЈУТРО ВЕСНА
ПАРАВАЦ БОРИСЛАВ
СТОЈЧИЋ ДУШАН

РИСТИЋ ЋУКА
ТРИФУНОВИЋ БРАНКА
ПЛАНИНЧЕВИЋ НАДЕ
ЈОСИПОВИЋ МИЋО
АРСЕНОВИЋ ЋОЈО
СЕКУЛИЋ ЈЕЛИЦА
КОЛИЋ СИМО
БЕНОВИЋ ТОМО
ЈОВИЋ СТОЈАН
БАНДУКА ВИДОМИР
КАЛИНИЋ ДРАГАН
ВАСИЋ ДРАГОМИР

ТУПАЛИЋ МИЛАН
СТАНИЋ МИЛЕНКО
САВКИЋ ТОМИСЛАВ
ШАРАБА СЛОБОДАН
РАДОВИЋ НАДЕ
ВУКОВИЋ РАДОСЛАВ
КОШАРАЦ МИРЈАНА
УМИЋЕВИЋ МОМИР
МЕДИЋ СТЕВАН
ПЕЈОВИЋ ДУШКО
ДУЊИЋ СЛАВКО
ТОДОРОВИЋ СТОЈАН

ЂАКОВИЋ НАДА
ИВАНИЋ МЛАДЕН
ЈУРИШИЋ МИРО
МИКЕРЕВИЋ ДРАГАН
ДРАГИЧЕВИЋ ПЕТАР
ТРИФКОВИЋ НЕВЕНКА
БАБИЋ НАДА
ЂЕРИЋ ЗОРАН
САВИЋ РАНКО
ДУТИНА ЈОВАН
АНТЕШЕВИЋ МИЛЕНКО
КОЗОМАРА РИСТО
САКАН ВЕЛИМИР
РАДОВАНОВИЋ ВИНКО
КРАГУЉ НИКОЛА
ШЕВО НАДА
САНДИЋ ЉУБОМИР
РАЈИЛИЋ СЊЕЖАНА
СИМИЋ КРСТАН
ТЕГЕЛТИЈА ЗОРАН
КОВАЧ МИЛАН
ЖИВКОВИЋ МИЛОРАД

ПАЛИЋ ДРАГАН
НЕШКОВИЋ БРАНКО
РАДИЋ ЈОВО
ЈЕЛАЧА ВЕСНА
ЕЛЕНКОВ РАДОЈКА
ЧИРКИН СЕАД
ОСМАНОВИЋ АДИЛ
ТИХИЋ СУЛЕЈМАН
ЈАХИЋ МЕНСУРА
ГУШИЋ ЏЕВАД
БРАНКОВИЋ ОМЕР
ЈАНДРИЋ КРСТО
МИКЕШ МИРОСЛАВ
ПАВЛОВИЋ РАДЕ
ЂОКИЋ ПЕТАР
ТРИВАНОВИЋ ДРАГОЉУБ
ДУКИЋ ГОРДАНА
РАДМАНОВИЋ НЕБОЈША
ПРОДАНОВИЋ ЛАЗАР
НОВАКОВИЋ МИРКО
СУХОЊИЋ РЕМЗО
ХАЗНАДАР ЏЕВАД

СЕЉУБАЦ ВЕСНА
ОСМИЋ ЗЕКЕРИЈАХ
ХОЏИЋ ФАТИМА
КАРАБЕГОВИЋ ЗЛАТАН
МУРСЕЛОВИЋ МУХАРЕМ
ОСМАНЧЕВИЋ ЏЕВАД
КАДРИЋ РЕМЗИЈА
ХАЛИЛАГИЋ РАСИМ
ПАВИЋ МАРКО
КОСТИЋ ДРАГАН
МИТРОВИЋ ЈОВАН
ПЛАВШИЋ БИЉАНА
ФИЛИПИЋ МИЛОРАД
ЏВИЈИЋ РАНКО
НЕДИЋ СЛАВКО
БОГОСАВАЦ СТОЈАН
АНТОНИЋ ГАВРИЛО
ТОМИСЛАВ
ТОМЉАНОВИЋ

VI сазив

28.11. 2002. године - 9.11. 2006. године

АРСЕНОВИЋ ЂОЈО
БЕРИЋ ДУШАН
БОЈИЋ БОРИСЛАВ
ВАСИЋ ДРАГОМИР
ГЛИГИЋ ВОЈИСЛАВ
ДУЊИЋ СЛАВКО
ЕЋИМ-ЗЛОЈУТРО ВЕСНА
ЗЕЈАК ВОЈИН
КАЛИНИЋ ДРАГАН
КОШАРАЦ МИРЈАНА
КОВАЧЕВИЋ ВЛАДО
МАРИЋ ЛАЗО
НИНКОВИЋ МИЛАН
ПЛАНИНЧЕВИЋ НАДЕ
ПРТИЛО СЛОБОДАН
ПЕТРОВИЋ ОБРЕН
ПЕЈАКОВИЋ МИРКО
ПИВАШЕВИЋ СТАНКО
СЕКУЛИЋ ЈЕЛИЦА
СТАНИЋ МИЛЕНКО
СТОЈЧИЋ ДУШАН
СТОЈАНОВИЋ БРАНИСЛАВ
ТУПАЈИЋ МИЛАН
ТОМАШ ДРАГАНА
УМИЋЕВИЋ МОМИР
ЏВИЈЕТИЋ ДЕСАНКА
КРЧМАР ПЕТАР
БАБИЋ ОЛИВЕРА

НИКОЛИЋ ЏВИЈЕТИН
ЂУКАНОВИЋ РОДОЉУБ
КРУЉ БРАНКА
БОРОЈЕВИЋ КРСТАН
САВИЋ СЛОБОДАН
ТРИФУНОВИЋ БРАНКА
КАЗАНОВИЋ ЈЕЗДИМИР
САВКИЋ ТОМИСЛАВ
БЕРЈАН ВИНКА
БАТИНИЋ ЏМИЉКА
БЈЕЛОГРЛИЋ РАДОВАН
ВИДОВИЋ ЗОРА
ВОЈВОДИЋ ДРАГАН
ГОСТИЋ УРОШ
ДОДИК МИЛОРАД
ДУКИЋ ГОРДАНА
ЂУРИЋ ГОРДАНА
ИВАНИЋ ДИМИТРИЈЕ
КОВАЧЕВИЋ ПРЕДРАГ
ПРОДАНОВИЋ ЛАЗАР
РАЈИЛИЋ СЊЕЖАНА
РАДОЛИЧИЋ ИГОР
РИСТИЋ ИВКА
СИМИЋ КРСТАН
САНДИЋ ЉУБОМИР
ТОПОЛОВИЋ МИЛОВАН
ТЕШАНОВИЋ НАДА
ЂУК ДОБРОСЛАВ

ШУШИЋ ИЛИЈА
ЈАЊИЋ МИРОСЛАВ
КОШАРАЦ СТАША
ЈЕЛАЧА ВЕСНА
АНТЕШЕВИЋ МИЛЕНКО
ЂЕРИЋ ЗОРАН
ИВАНИЋ МЛАДЕН
МИРКОВИЋ САВО
САКАН ВЕЛИМИР
САВИЋ РАНКО
СМИЉАНИЋ РАНКО
ПОЉАШЕВИЋ ВЕСЕЛИН
ТРИФКОВИЋ НЕВЕНКА
ТОМИЋ ВИТОМИР
БОРОЈЕВИЋ МИЛОВАН
ЗАРИЋ МЛАЂАН
АХМЕТОВИЋ САДИК
БРАНКОВИЋ ОМЕР
БУБИЋ СЕНИЈА
ХАФИЗОВИЋ ШЕВКЕТ
САДОВИЋ ТАРИК
ГУШИЋ ЏЕВАД
ЂУДЕРИЈА МУРАТ
БОЉАНОВИЋ СЛАВКО
ЛАЗИЋ МИЛАН
МИХАЈЛИЦА МИЛАНКО
РИСТИЋ РАДЕНКО
ЈАКОВЉЕВИЋ МИЛОСАВА

МЕМОН ТОМИСЛАВ
МУРСЕЛОВИЋ МУХАРЕМ
ОСМАНЧЕВИЋ ЦЕВАД
КОПИЋ МЕХМЕД
ОСМИЋ ЗЕКЕРИЈАХ
ПОПОВИЋ СЛОБОДАН
ЂУРИЋ НЕЂО
ТОДОРЧЕВИЋ РАЈКО

ШКРЕБИЋ ДРАГУТИН
КАЛАБИЋ ДРАГО
МИТРОВИЋ ХАЏИ ЈОВАН
ПАВИЋ МАРКО
РАДИЋ - ПОПОВИЋ
СЛАВИЦА
БОБИЋ РАДОВАН
ВУКОТИЋ ДУШКО

ЈОТАНОВИЋ ДАРКО
ТРБИЋ РАДИВОЈЕ
БОГОСАВАЦ СТОЈАН
НИКИЋ РУЖА
ТОМЉАНОВИЋ
ТОМИСЛАВ

VII сазив

9.11. 2006. године - 14.11. 2010. године

БАШТИНАЦ НИКОЛА
БЕЛОГРЛИЋ РАДОВАН
ВИДОВИЋ ЗОРА
ВИШКОВИЋ РАДОВАН
ВОЈВОДИЋ ДРАГАН
ВУЛИЧИЋ ИЛИЈА
ВУКОВИЋ РАДОВАН
ГОСТИЋ УРОШ
ДОДИК МИЛОРАД
ДОДИК СИНИША
ДУКИЋ ГОРДАНА
ЂУРИЋ ГОРДАНА
ЈОВИЧИЋ МИЛАДИН
ЈОКИЋ СЊЕЖАНА
ЈУНГИЋ ВЕСНА
ИВАНИЋ ДИМИТРИЈЕ
КАЛАЏИЋ САЊА
КЕСИЋ АЛЕКСАНДАР
КНЕЖЕВИЋ НЕДЕЉКО
КОВАЧЕВИЋ ЈОВИША
КОВАЧЕВИЋ СВЕТИСЛАВ
КОЛИЋ ЂОРЂА
КРАЉЕВИЋ МИРОСЛАВ
ЛАЗАРЕВИЋ СТОЈАН
ЛОНЧАРЕВИЋ ГОРАН
ЛУКИЋ ЈАСНА
МАЗАЛИЦА СРЂАН
МАРКОВИЋ НОВКА
МАРКОВИЋ ОБРЕН
МИЋИЋ ПЕТАР
МИРЈАНИЋ ЖЕЉКО
МИТРОВИЋ ПЕРО
МИХОЉЧИЋ МИШО

ПАВИЋ ДАЛИБОР
РАДОЛИЧИЋ ИГОР
РАЈЧЕВИЋ ПЕРИЦА
РИСТИЋ ИВКА
РУДИЋ БОРО
СИМИЋ КРСТАН
ТЕШАНОВИЋ НАДА
ЦВЈЕТКОВИЋ МАРИЈА
КЕСИЋ НЕНАД
КЛИСАРИЋ ВАЊА
БУГАРИНОВИЋ МИЛИЦА
МАРИЋ НАТАША
НИШИЋ ТАТЈАНА
САВИЋ УГЉЕША
БОЖИЋ СЊЕЖАНА
БОЛИЋ БОРИСЛАВ
ВАСИЋ БОЖИДАР
ВАСИЋ КОСТАДИН
ГАВРИЋ НИКОЛА
ГЛИГИЋ ВОЛИСЛАВ
ГОВЕДАРИЦА О. ВУКОТА
КРШИЋ МЛАДЕН
МАРИЋ ЛАЗО
МРКАЉИЋ СЛАВИША
ПЕРКОВИЋ ГОРАН
ПРТИЛО СЛОБОДАН
САВИЋ РАДО
СТОЛИЧИЋ ДУШАН
ТАДИЋ ОГЊЕН
ТОМАШ ДРАГАНА
ШКОБО БРАНИСЛАВ
СТОЈАНОВИЋ ТОМИЦА
БОРЕНОВИЋ БРАНИСЛАВ

БУНДАЛО ПЕРИЦА
ЂЕРИЋ ЗОРАН
ИВАНИЋ МЛАДЕН
МИКЕРЕВИЋ ДРАГАН
САВИЋ РАНКО
СТАНОЈЕВИЋ ЂУРО
ЧЕКИЋ ДИАНА
ГОЛИЈАНИН АЛЕКСАНДАР
ЂУРИЦА РАДЕНКО
ПАВИЋ МАРКО
ПРПОШ ТОМИСЛАВ
СТЕВАНОВИЋ СПОМЕНКА
ЧУБРИЛОВИЋ НЕДЕЉКО
РОДИЋ ДРАГУТИН
ПОПОВИЋ МИРА
ЈОВАНОВИЋ НАДА
АЋИМОВИЋ БУДИМИР
ЂОКИЋ ПЕТАР
ЈОВИЧИЋ ЖАРКО
САДОВИЋ ТАРИК
ХАФИЗОВИЋ ШЕВКЕТ
ХОШИЋ ЗИНАЈДА
САЛКИЋ РАМИЗ
МУРСЕЛОВИЋ МУХАРЕМ
СИВИЋ ШАБАН
ШАБОВИЋ МУНИБА
ЂОЗИЋ АДИБ
МИРСАД ДУРАТОВИЋ
ГРУЈИЋ НОВО
МИХАЉИЦА МИЛАНКО
КОПИЋ МЕХМЕД

VIII сазив

15.11. 2010. године - 24.11. 2014. године

БАШТИНАЦ НИКОЛА
БОБАР ГАВРИЛО
БОШКОВИЋ САША
ВАСИЛИЋ СПОМЕНКО
ВИШКОВИЋ РАДОВАН
ВОЈВОДИЋ ДРАГАН
ВУКОВИЋ РАДОВАН
ГАВРАНОВИЋ СЛОБОДАН
ГОСТИЋ УРОШ
ДАЛШАШО-ЛЕПИР
АЛЕКСАНДРА
ДОДИК СИНИША
ДУКИЋ ГОРДАНА
ЂУРИЋ ДАЛИБОР
ЂУРИЋ ГОРДАНА
ЈОВАНОВИЋ СВЕТОЗАР
ЈОКИЋ СЊЕЖАНА
ЈУНГИЋ ВЕСНА
КЕСИЋ НЕНАД
КОЛИЋ ЂОРЂА
КОЛИЋ МИРКО
КРАЉЕВИЋ МИРОСЛАВ
МАЗАЛИЦА СРЂАН
МАРИЋ ВЕЉКО
МАРКОВИЋ ОБРЕН
МИЛОВАНОВИЋ МИРОСЛАВ
МИРЈАНИЋ ЖЕЉКО
МИТРОВИЋ ГОРАН
НОВАКОВИЋ- БУРСАЋ
СЊЕЖАНА
ПАВИЋ ДАЛИБОР
РАДОЛИЧИЋ ИГОР
РИСТИЋ ИВКА

САВИЋ ДУШИЦА
СТАНОЈЕВИЋ ПЕТКО
СТОЈНИЋ РАДМИЛА
ТАДИЋ ДРАГО
ТАМИНЦИЈА ИЛИЈА
ТЕШАНОВИЋ НАДА
ПАЋЕН МИЛЕНКО
ЛУКИЋ СЛАВИЦА
РУДИЋ БОРО
ЛОНЧАРЕВИЋ ГОРАН
КОВАЧ МИЛАН
БОГДАНОВИЋ ЉИЉАНА
БОЖИЋ СЊЕЖАНА
БУКВИЋ МИОДРАГ
ВАСИЋ КОСТАДИН
ГЛАМОЧАК НЕДЕЉКО
ГОВЕДАРИЦА О. ВУКОТА
ДРАГУТИНОВИЋ ОСТОЈА
ЈЕРИНИЋ БОРИС
КОЛИЋ МИРОСЛАВ
КРШИЋ МЛАДЕН
ЛАТИНОВИЋ ЗОРАН
МАКСИМОВИЋ ЗЛАТКО
МИРКИЋ ЛАЗАР
ПАШИЋ РАДОМИР
ПЕРИШИЋ НИКОЛА
СТАНИЋ МИЛАДИН
СТЕВАНДИЋ НЕНАД
СТОЈАНОВИЋ ТОМИЦА
БАЊАЦ ДАРКО
ПАВИЋ МАРКО
ПАНИЋ РАНКИЦА
СРЕДИЋ СВЈЕТЛАНА

СТЕВАНОВИЋ СПОМЕНКА
ТРНИНИЋ НЕЂО
ЧУБРИЛОВИЋ НЕДЕЉКО
РОСИЋ ПРЕДРАГ
КОЦИЋ РАДМИЛА
ЕРАК РАДИВОЈ
БОРЕНОВИЋ БРАНИСЛАВ
ВУЧУРЕВИЋ СЛАВКО
ЂЕРИЋ ЗОРАН
САКАН ВЕЛИМИР
ЧЕКИЋ ДИАНА
ЏУВЕЛЕКОВИЋ БОЖО
ШВРАКА МИЛАН
ГОЛИЈАНИН АЛЕКСАНДАР
ЂОКИЋ ПЕТАР
МАРИЋ РИСТО
СЛАДОЈЕВИЋ РАДОЈКА
ЧУДИЋ САША
СТЕВАНЧЕВИЋ ИЛИЈА
ГЛУХАКОВИЋ ПРЕДРАГ
ЗАХИРОВИЋ АМИР
ПОПОВИЋ СЛОБОДАН
ЧИРКИН БЕХЗАД
ГЛИГИЋ ВОЛИСЛАВ
ЈОВАНОВИЋ СЛАВИЦА
ЧАВИЋ ДРАГАН
БРАТИЋ СЕНАД
САЛКИЋ РАМИЗ
ЈАНДРИЋ КРСТО
ШКРЕБИЋ ДРАГУТИН
БОЉАНОВИЋ СЛАВКО

IX сазив

24.11 2014. године - ...

АМИЦИЋ СРЂАН
АЦИЋ ЗОРАН
БАЈИЋ Н. ВАЊА
БОГДАНИЋ ДРАГАН
ВИДАКОВИЋ МАРКО
ВИДИЋ БОЈАН
ВИШКОВИЋ РАДОВАН
ВУКОВИЋ ЧЕДО
ВУКОВИЋ РАДОВАН
ДАВИДОВИЋ ДРАГОЉУБ
ЖУНИЋ ИГОР

ЈАГОДИЋ МИЛОРАД
ЈЕРИНИЋ ГОРАН
ЈОВАНОВИЋ СВЕТОЗАР
ЈУНГИЋ ВЕСНА
КЕЛЕЧЕВИЋ СЊЕЖАНА
КУЗМИЋ НЕНАД
ЛОВРИЋ МИЛИЦА
МАКСИМОВИЋ СИНИША
МАРКОВИЋ ОБРЕН
МИЛОВИЋ СРЂАН
ПЕТРОВИЋ ЛУКА

РАДОЛИЧИЋ ИГОР
САВИЋ ДУШИЦА
СТОЛИЧИЋ ЖЕЉКА
ТАДИЋ ДРАГО
ТАМИНЦИЈА ИЛИЈА
ТЕГЕЛТИЈА ЗОРАН
ТЕШАНОВИЋ ГОРДАНА
ЛУКИЋ ЈАСНА
КОВАЧ МИЛАН
БАЊАЦ ДАРКО
БЕРИЋ ДУШАН

БЈЕЛИЦА МИЛОВАН
БОЖОВИЋ МАРИНКО
БУТУЛИЈА БРАНКО
ВАСИЋ ДРАГОМИР
ГАВРИЋ НИКОЛА
ГЛАМОЧАК НЕДЕЉКО
ГОВЕДАРИЦА ВУКОТА
ДУЊИЋ СЛАВКО
ИЛИЋ СЕНИША
ЈЕРИНИЋ БОРИС
ЈОКСИМОВИЋ СТЕВО
КАРАЦИЋ ЈОВИЋЕВИЋ
СОЊА
ОСТОЈИЋ ИГОР
ПЛАНИНЧЕВИЋ НАДЕ
МАКСИМОВИЋ ЗЛАТКО
МИХАЈЛИЦА МИЛАНКО **
НИКОЛИЋ СЛАЂАНА
СТАНИЋ МИЛАДИН
СТЕВАНДИЋ НЕНАД
СТЕВАНЧЕВИЋ ИЛИЈА *

СТОЈАНОВИЋ ТОМИЦА
ШЕШИЋ ДАВОР
МОТИКА НОВАК
ГЛИГОРИЋ СЛАВКО
ДАКИЋ МИЛАН
ЂОРЂИЋ ГОРАН *
ПАВИЋ МАРКО
ПЕТРИЋ НЕДА
СТЕВАНОВИЋ СПОМЕНКА
ЧУБРИЛОВИЋ НЕДЕЉКО
ШУКАЛО АДАМ *
ИВИЋ ДУШАН
БОРЕНОВИЋ БРАНИСЛАВ
БРЧКАЛО МИРОСЛАВ
БУНДАЛО ПЕРИЦА
ВУЧУРЕВИЋ СЛАВКО
ГАЛИЋ ДРАГАН
МАРКОВИЋ СЛАВИША
ШВРАКА МИЛАН
ПОЛОГОШ ЗОРАН
ГОЈКОВИЋ ЗДЕНКА

ЂОКИЋ ПЕТАР
ПРОТИЋ СЛОБОДАН
РИСТИЋ ДРАГАН
МИЛАКОВИЋ НЕДЕЉКО
ДРИНИЋ ДОБРИЛА
АНДРИЋ ЗОРКА
ЈАНДРИЋ КРСТО
КРСМАНОВИЋ ЗДРАВКО
МИТРОВИЋ ВОЛИН
ЧАВИЋ ДРАГАН
БРАТИЋ СЕНАД
ЛОВРИЋ ИВАНА
ОСМАНОВИЋ АДИЛ
РАМИЋ ЕДИН
ЧИВИЋ НЕДИМ
ЖАКУЛА СИМУНА
НЕШКОВИЋ ЖЕЛИМИР
ОКИЋ МИХНЕТ
БАРЈАКТАРЕВИЋ МУРВЕТ
ИВИЋ ДУШКО

Рад Народне скупштине од 1996. до 2016. године

Народна скупштина 25. рођендан дочекује у деветом сазиву

Пише: Боро Благојевић,
помоћник генералног секретара Народне скупштине

Након окончања трагичног ратног сукоба у Босни и Херцеговини и потписивања Дејтонско-париског мировног споразума, Народна скупштина Републике Српске је наставила свој парламентарни рад.

Послијератни рад Народне скупштине Републике Српске огледао се у легитимној борби за изградњу Републике Српске, очување Дејтонског мировног споразума и сузбијању настојања, прије свих бошњачких представника за ревизију Дејтонског мировног споразу-

ма и унитаризације Босне и Херцеговине.

У послеријатном периоду Народна скупштина Републике Српске је донијела велики број закона, резолуција, декларација, стратегија, одлука, препорука, програма и закључака

Први послеријатни избори у Републици Српској одржани су 14. септембра 1996. године. Непосредним гласањем, на територији Републике Српске која је била једна изборна јединица, мандате су добила 83 посланика.

У првој послеријатној Народној скупштини наполовичну већи-

ну, 45 посланика добила је Српска демократска странка, 14 мандата Странка демократске акције, а десет мандата Народни савез за мир и прогрес, Српска радикална странка Републике Српске шест мандата, Патриотски-демократски блок Републике Српске два мандата, Странка за БиХ два мандата, Здружена листи за БиХ (СДП-УБСД-МБО-ХСС) два мандата, Српска странка Крајине један мандат и Српска патриотска странка (СПАС) један посланички мандат.

На Првој конститутивној сједници одржаној 19. октобра 1996. године за предсједника Народне скупштине је изабран Драган Кали-

нић из Српске демократске странке. Народна скупштина на сједници одржаној 27. новембра 1996. године донијела је одлуку о избору Гојка Кличковића за предсједника Владе Републике Српске.

Након неколико одржаних сједница Народне скупштине, услиједио је период дубоких криза, које су се преламале и у највишем законодавном тијелу. У политичкој кризи која је наступила између предсједника Републике Српске и Народне скупштине, предсједница Републике Српске Биљана Плавшић је 3. јула 1997. године распустила Скупштину, након чега су одржани ванредни парламентарни избори 22. и 23. новембра 1997. године.

На тим изборима Српска демократска странка добија 24 мандата, Коалиција за БиХ 16, а Српски народни савез Биљане Плавшић 15 посланика, Српска радикална странка Републике Српске 15 мандата, Социјалистичка партија Републике Српске девет посланика, а Странка независних социјалдемократата и Социјалдемократска партија БиХ освојиле су по два мандата. Групације окупљене око СДС-а на једној, и СНС-а на другој страни, имале су подједнаку подршку, па је о будућој Влади одлучивао један посланички глас.

Након бурних сједница, за предсједника Народне скупштине на Првој конститутивној сједници одржаној 12. јануара 1998. године изабран је Драган Калинић. У Бијељини је 18. јануара 1998. године за предсједника Владе Републике Српске изабран Милорад Додик.

Народна скупштина на сједници одржаној од 15. до 16. јуна 1998. године донијела је одлуку о разрешењу предсједника Народне скупштине Републике Српске Драгана Калинића. На истој сједници за предсједника Народне скупштине је изабран Петар Ђокић.

Након тога, административно сједиште Народне скупштине премјештено је са Пала у Бањалуку.

Мандат посланика Трећег сазива Народне скупштине трајао је само годину дана.

Четврти сазив парламента конституисан је након избора одржаних 12. и 13. септембра 1998. године. За предсједника Народне скупштине на Првој конститутивној сједници одржаној 4. новембра 1998. године поново је изабран Петар Ђокић. На тим изборима за предсједника Републике Српске изабран је Никола Поплашен, који је смијењен одлу-

ком Високог представника за БиХ само шест мјесеци касније, 5. марта 1999. што је изазвало још једну велику политичку кризу.

Највише посланика у Четвртом сазиву парламента и овога пута имала је Српска демократска странка, 19, Коалиција за цијеловиту и демократску Босну и Херцеговину 15, Српски народни савез 12, Српска радикална странка Републике Српске 11, Социјалистичка партија Републике Српске 10, Странка независних социјалдемократата шест, Радикална странка Републике Српске три, Српска коалиција за Републику Српску два, СДП БиХ два, Коалиција за краља и отаџбину један, Нова хрватска иницијатива један и ХДЗ један мандат.

Међутим, скупштинску већину обезбиједила је супротстављена политичка група, која је одлучила да Милораду Додику повјери још један мандат на челу највишег органа извршне власти.

Овај мандат Народне скупштине, између осталог, биће запамћен и по политичкој кризи проузрокованој коначном арбитражном одлуком, по којој је Брчко добило статус Дистрикта.

У овом периоду Народну скупштину посјећује велики број високих иностраних делегација који су оцијенили да је Српска постала отвореније друштво. У овом мандатном раздобљу, посланици су преселили из Банског двора у некадашњи Дом војске у Бањалуци, преуређен у здање Народне скупштине Републике Српске, у којем посланици и стручне службе добијају одговарајуће услове за рад.

Највеће промјене начина избора посланика Народне скупштине РС уведене су на изборима 11. септембра 2000. године.

Кандидати за посланике, подршку за мандате сутражили у шест изборних јединица, на отвореним кандидатским листама и систему компензационих мандата.

На тим изборима СДС је поново добио највише посланика – 31, новооснована Партија демократског прогреса имала је 11 мјеста у Народној скупштини, колико и Странка независних социјалдемократа, Странка демократске акције шест посланика, Социјалистичка партија Републике Српске четири, Демократска социјалистичка партија Републике Српске четири, СДП БиХ четири, Странка за БиХ четири, Демократски народни савез три, Српски народни савез два, Пензионерска странка Републике Српске једно, Нова хрватска иницијатива једно и Демократска странка Републике Српске једно посланичко мјесто.

За председника Народне скупштине на сједници одржаној 16. децембра 2000. године изабран је Драган Калинић из СДС-а. За председника Владе Републике Српске на сједници Народне скупштине одржаној 12. јануара 2001. године изабран је Младен Иванић, председник ПДП-а.

Народна скупштина је на сједници одржаној 15. марта 2001. године донијела Резолуцију о заштити интереса Републике Српске, којом су одбачене све евентуалне иниција-

тиве за промјену Дејтонске уставне структуре Босне и Херцеговине без сагласности њених конститутивних народа.

На посланицима овог сазива била је обавеза да примјене Одлуку Уставног суда БиХ, из јула 2000. којом је дефинисано да су Срби, Хрвати и Бошњаци конститутивни на цијелој територији БиХ.

Амандманима на Устав Републике Српске из 2002. године уведено је Вијеће народа Републике Српске чија је основна функција да штити витални национални интерес конститутивних народа у РС. Закони или други прописи или акти које изгласа Народна скупштина ће се доставити и разматрати од стране Вијећа народа ако се исти односи на витални интерес дефинисан у Амандману LXXVII. Уколико се у Вијећу народа постигне сагласност о амандманима такав закон, пропис или акт се поново подноси Народној скупштини на одобравање. Уколико сагласност није могућа у Вијећу народа или уколико се на приједлог амандмана не добије сагласност формираће се Заједничка комисија од представника Народне скупштине и Вијећа народа. Заједничка комисија је састављена на паритетном основу и одлуке доноси консензусом. Заједничка комисија усаглашава текст закона. Уколико се текст закона усагласи закон се сматра усвојеним. Уколико Заједничка комисија не постигне сагласност, питање се прослеђује Уставном суду Републике Српске да донесе коначну одлуку да ли се предметни закон односи на витални интерес једног од конститутивних народа.

Вијеће народа Републике Српске чини 28 делегата, по осам из сваког конститутивног народа Срба, Хрвата и Бошњака и четири делегата из реда осталих. Од конституисања до данас Вијеће народа имало је четири сазива делегата. Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа Републике Српске на Четвртој сједници одржаној 30. јула 2004. године донијела је По-

словник о раду Заједничке комисије Народне скупштине и Вијећа народа Републике Српске за усаглашавање закона, прописа и аката, којим је дефинисан основни задатак ове комисије. Од тада траје рад Заједничке комисије, као тијела за усаглашавање аката између Народне скупштине и Вијећа народа Републике Српске, а након покренуте заштите виталног националног интереса неког од конститутивног народа.

Централна изборна комисија БиХ први пут је 5. октобра 2002. организовала изборе за Народну скупштину РС, а мандат посланика Народне скупштине продужен је на четири године. Раније изборе када су мандати народних посланика трајали двије године спроводили су ОЕБС и Привремена изборна комисија.

Након избора одржаних за Народну скупштину изабран је њен шести сазив. У скупштинске клупе сјело је 26 посланика СДС-а, 19 СНСД-а и 9 ПДП-а, Странка демократске акције 6, Српска радикална странка Републике Српске 4, Социјалистичка партија Републике Српске 3, Демократски народни савез 3, Странка за Б и Х 4, СДП Б и Х 3, Пензионерска странка Републике Српске 1, Савез народног препорода 1, Српски народни савез 1, Демократска патриотска странка 1, Демократака странка Републике Српске 1 и Нова хрватска иницијатива 1 посланички мандат. За председника Народне скупштине поново је изабран Драган Калинић. Народна скупштина на Другој сједници одржаној 17. јануара 2003. године за председника Владе Републике Српске је изабрала Драгана Микеревић из ПДП. У међувремену 29. априла 2003. године по први пута је конституисано Вијеће народа Републике Српске. Председника Народне скупштине Драгана Калинића, под оптужбом да помаже хашким оптуженицима 29. јуна 2004., са позиције председника Народне скупштине смијењује Високи представник за Босну и Херцеговину. Након смјене Драгана

Калинића, за предсједника парламента изабран је његов страначки колега из СДС-а Душан Стојичић на Деветнаестој сједници Народне скупштине одржаној 20. јула 2004. године.

У другој половини мандата Скупштина је бирала нову извршну власт и на сједници одржаној 15. фебруара 2005. године за предсједника Владе Републике Српске изабрала Перу Букејловића из СДС-а. Само неколико мјесеци прије истека мандата овог сазива, Народна скупштина је изгласала неповјерење Влади Републике Српске. На сједници одржаној 28. фебруара 2006. године за предсједника Народне скупштине је изабран Игор Радојичић. Народни посланици су на истој сједници изабрали нову Владу Републике Српске. Предсједник Владе поново постаје Милорад Додик из СНСД-а.

Савез независних социјалдемократата, убједљиво побјеђује на изборима одржаним 1. октобра 2006. Након тих избора Клуб СНСД-а у Народној скупштини има 41 посланика, СДС 17, ПДП 8, Демократски народни савез 4, Социјалистичка партија 3, Српска радикална странка РС 2, Странка за БиХ 4, Странка демократске акције 3 и СДП Б и Х са једним посланичким мјестом.

Народна скупштина, поново за предсједника Скупштине на сједници одржаној 9. новембра 2006. године, бира Игора Радојичића из странке која је добила највећи број

гласова бирача. На сједници Народне скупштине одржаној 30. новембра 2006. године за предсједника Владе Републике Српске изабран је Милорад Додик.

Законом о амблему Републике Српске који је донесен на Деветој сједници одржаној 23. априла 2007. године одређен је облик, сврха и употреба амблема Републике Српске. Тако су, под притиском међународне заједнице, изгласани нови симболи Републике Српске, јер је раније Уставни суд БиХ констатовао да дотадашњи грб и химна нису оговарајући за сва три конститутивна народа.

Двије године касније, на основу избора одржаних 3. октобра 2010. заклетву су положили посланици Осмог сазива. Посланичке мандате добило је 10 странака и коалиција.

СНСД је добио највећи број гласова, довољан за 37 посланичких мандата. СДС је имао 18 мјеста у скупштинским клупама. Трећи по снази био је седмочлани клуб ПДП-а, Демократски народни савез 6, Социјалистичка партија и Партија уједињених пензионера 4, Демократска партија - Драган Чавић 3, СДП Б и Х 3, Народна демократска странка 2, Странка демократске акције 2 и Српска радикална странка Републике Српске један посланички мандат.

Народна скупштина на сједници одржаној 15. новембра 2010. године за предсједника Народне скупштине је изабрала Игора Радојичића.

Повјерење Народне скупштине да води Владу добио је Александар Џомбић из СНСД-а на сједници Народне скупштине одржаној 29. децембра 2010. године. Народна скупштина је на сједници одржаној 27. фебруара 2013. године усвојила оставку Владе Републике Српске. У вези с наведеним Народна скупштина је на сједници одржаној 12. марта 2013. године за предсједника Владе Републике Српске изабрала Жељку Цвијановић.

На изборима, одржаним 12. октобра 2014. највише гласова, поново је добио СНСД. На Првој конститутивној сједници Народне скупштине одржаној 24. новембра 2014. године потврђени су мандати 29 посланика СНСД-а, 24 посланика коалиције окупљене око СДС-а (СДС-ПУП-СРС РС) и осам ДНС-НС-СРС, који је добио прилику да предложи предсједника Парламента, ПДП седам посланика, Коалиције „Домовина“ пет посланика, НДП пет посланика и пет посланика Социјалистичке партије. За шестог предсједника од оснивања Народне скупштине Републике Српске на наведеној сједници Скупштине изабран је Недељко Чубриловић.

Посланици Деветог сазива су руковођење Владом поново повјерили Жељки Цвијановић из СНСД-а на сједници Народне скупштине одржаној 18. децембра 2014. године.

Специјално издање
Кворум – Народна скупштина
Републике Српске 1991 – 2016.

Уређује:
Уређивачки одбор

Издавач:
Народна скупштина
Републике Српске,
Бука Караџића број 2,
78 000 Бањалука

Штампа и дизајн:
ППГД „Комесграфика“ д.о.о.
Бањалука

1991 - 2016.